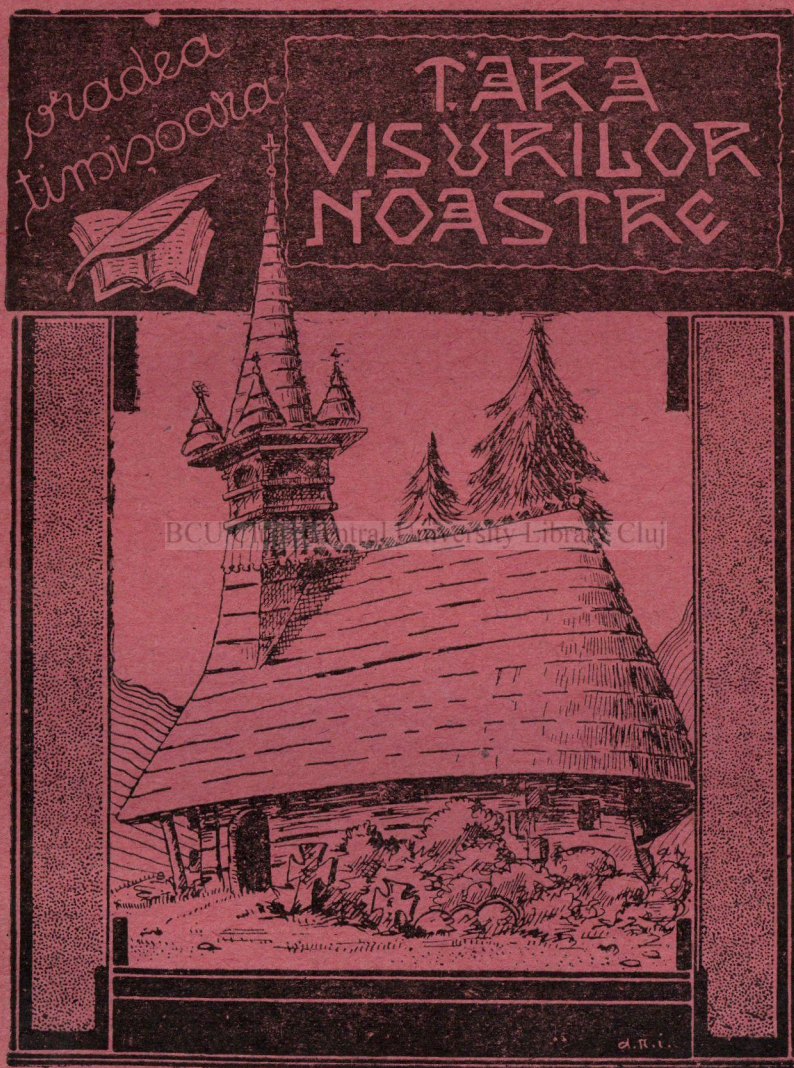

493096

Anul VIII, Nr. 7-10

SEPT.—DEC. 1944

Sub conducerea: Prof. Augustin Cosma
Timișoara III, Str. Vadul Călugăreni nr. 2

Cluj • Sibiu
ROMÂNIA

Cuprinsul

Augustin Cosma	Trăiască-ne Țara și Neamul și Regele	1
Const. Ghiban	Pân' la cea din urmă clipă	4
Gheorghe Tobias	Imnul secției reale	5
Lia Silvani	Toamna	6
Ichi	Episod	7
Valeriu T. Perianu	Toamnă	10
Maia Bistră	Eu?	10
Nicolae Marghetic	Chemarea fluviului	12
Mugurel Iula	Speranță, credință, iubire	17
Nichifor Mihuța	Cu primăvar' odată	18
Dorin Fulea	Primul poem al Iluziei	19
Mircea Bena	Legenda drumului părăsit	20
Gheorghe Tobias	Cântecul paharelor	26
Teodor Șeitineanu	Sfârșitul	27
Florian Potra	S. rmanul dirijor	29
Gheorghe Vlădoiu	La voi viu azi	34
Nestor Prisca	Sfârșitul amintirii	35
Gheorghe Ispas	Gânduri	36
Leonida Dănila	Frântură de basm	38
Ionel Țuca	Toamna	40
Val de Mureș	Privind la tinerețe	41
Ion Șereș	Pastel	43
Vivere	Inceput de viață	44
Mircea Borda	Prima zi de școală	46
Const. Jubertianu	Sufletului meu	48
S. M. Pribegeanu	Disperat	49
Genoveva Macavei	O vreme, vreme	51
Roland Iămaș	Amintiri din copilărie	52
Gentiana	În ochii tăi	54
Ionel Bărzava	Cel mai frumos poem	55
Gheorghe Chirilă	Dimineața	56
Violeta Ranga	Rugăciune	57
Traian Costa	Tâlc de seară	58
M. Brebenel	Un fulg de nea	59
Horia Bujor	Gândiri din vremelnicie	60
Emil Albu	Descătușând iubirea	61
Doina	Fără titlu	62
P. Dimcea	Sargon	63
Nana	Apus	67
Iosif Giagim	Legenda Lunii	69
Iosif Giagim	Epigrame	74
M. I.	Acrostih	75
F. Ardelean	În urma serii	76
Octavian Popa	Sete	76
Luciana Briză	Toamna	78
Lică	Mama	79
Ișfan Daniel	O întâmplare din copilărie	81
V. P.	Lui Daf	82
Doru Popovici	Dor de primăvară	84
Cyanus	Tie	85
Liviu Ursă	O amintire din copilărie	87
I. Cernățianu	Iancule, Măria Ta	88
Alexandru Petculescu	Dor de Ardeal	90
Nichifor Mihuța	Îmbătrânesc	92
Tică-Văliug	Anotimpuri	93
D. Ufirt	Pot să mor	95
Traian P. Orlof	Ideal	96

Țara Visurilor Noastre

Anul VIII

Septembrie—Decembrie

Nr. 7—10

Revistă literară pentru tineret. Apare lunar, afară de lunile de vacanță, sub conducerea prof. Augustin Cosma, Timișoara III, Str. Vadul Călugăreni nr. 2. — Inreg. la Tribunalul Timiș-Tor. sub nr. 98/1941.

Trăiască-ne țara și neamul și Regele!

„Veniți viteji apărători ai Țării!
Veniți, că sfânta zi a răsărit!
Veniți, din toate unghiurile Țării:
Să cucerim ce-avem de cucerit!“...

BCU Cluj / Central University Library Cluj

...Când a sunat ceasul așteptării noastre înfrigurate, când a venit „plinirea vremii“, toată suflarea românească, deodată, parcă vrăjită de glasul fermecat al Făt-Frumosului plămădit în lacrimile jertfelor noastre nemăsurate; tot ce simte românește, s'a smuls din buza prăpastiei spre care eram târâți și s'a întors năvalnic spre drumul ce duce spre libertate și desrobire.

Ardealul, Ardealul nostru drag, leagănul, inima, sufletul țării și al neamului nostru iubit, *este eliberat; redat acelor a căror este, a fost și va fi*, refăcut ceea ce a fost și va fi, în veci de veci: *pământ românesc*.

Slavă închinare și mulțumită se cuvine Tatălui din Ceruri, care ne-a ocrotit în toate vicisitudinile vremii;

Care ne-a miluit să putem avea mângăiere, că rău doar singur nouă ne-am făcut; — pentru răul indivizilor nesocotiți am ispășit și ispășim; — dar neamul tuturor bine a făcut; chiar celor ce ne-au făcut nouă rău: „pâine am dat celor ce ne-au aruncat cu pietri“. Dar desigur tocmai pentru această credință și umilință, trudă și suferință, împilare și nedreptate, ne-a învrednicit Dumnezeu nostru și al părinților noștri să ne conducă pașii spre lumină, din întunerecul în care orbecăiam; să ne ducă barca salvării neamului spre liniștitele ape, smulsă din vârtoarea ce o înghițea.

Cinste și mulțumită marilor bărbați ai neamului, care în clipa potrivită, au știut să ne smulgă din prăpastia pierzării; ca să putem avea liniștea că, în butul drumuirii greșite, pasul întors spre cele firești ale neamului, a făcut cu putință să li se dea, dușmanilor noștri de veacuri, lovitura de grație, cu urmări încalculabile și neprețuite.

Slavă și mulțumită *marilor noștri aliați*, cu ajutorul cărora ne-am întemeiat ființa României mari de ieri, reîntemeindu-o pe cea de azi și de mâine, cu jertfe nemăsurate de sânge, *vărsate pe meleagurile noastre*, întru biruirea dușmanului comun și pentru desrobirea pământului nostru drag.

Slavă și închinare în fața lacrimilor vărsate, suferințelor îndurate și al sângelui semănat de fiii, frații și părinții noștri pe toate meleagurile pământului nostru sfințit de ele: pe fronturile războiului și'n adăposturile caselor noastre arse și dărâmate, de toți cei jertfiți și sfârtecați pentru liniștea și siguranța noastră.

Fie ca crucea jertfelor nemăsurate ale neamului nostru drag să-i formeze pedestalul dreptului la înviere

Dar slava și închinarea noastră neprecupețită se cuvine aceluia, care simbolizează și întruchipează toată truda spre bine și deplinire a neamului și a țării; aceluia ce n'a pregetat să-și pună în primejdie ființa și misiunea ce-o împlinește, ca să-și mântue Țara și Neamul; căruia în primul rând avem să-i mulțumim, dacă putem respira aerul libertății românești; care ne viază și înviorează; slavă Făt-Frumosului plămădit din lacrimile, suferințele, jertfele neamului nostru drag:

Slavă și închinare Regelui nostru Mihai I, reîntregitorului de neam, hotară și țară, căruia bunul și milostivul Dumnezeu al nostru și al părinților noștri să-i dăruiască sănătate și putere ca să se învrednicească în pace „drept, sănătos și între zile îndelungate“ să împărățească neamul românesc, pe pământul care a fost, este și va fi în veci al lui.

Slavă lui și slavă lor tuturor cari au contribuit la strălucirea și desăvârșirea zilei învierii noastre.

Inchinarea noastră credincioasă și smerită întreagă se cuvine Aceluia dela care vine „toată darea cea bună și tot darul desăvârșit“ Părintelui luminilor, căruia la sfârșitul liturghiei sângeroase, jertfită de neamul nostru drag, „mulțumită și închinăciune îi înălțăm“.

„Mântuește Doamne, poporul tău și binecuvântă moștenirea ta! Biruință Regelui nostru Mihai I asupra dușmanilor dăruiește; și cu crucea ta păzește pe poporul Tău“!

prof. Augustin Cosma

Pân' la cea din urmă clipă

Slt. Ghiban C-tin

*Lupta-vom până 'n cea din urmă clipă,
Și pân' la cel din urmă strop de sânge,
Furtuna neagră vine spre hotare,
Chemați români suprema 'nverșunare,
Trecutul urcă falnica aripă,
Sub steagul care 'ntr'un mănunchi ne strânge;
Lupta-vom până 'n cea din urmă clipă
Și pân' la cel din urmă strop de sânge.*

*De-un fulger s'au cutremurat străbunii,
Ștefan, Mihai și Iancu și-au dat mâna,
Pe crestele Carpaților toți morții,
Ne împletesc din lauri calea sorții.
Să punem pieptul stăvilor furtunii,
Să ne sfințim su sânge cald țărâna,
Peste morminte 'n care dorm străbunii,
Ștefan, Mihai și Iancu și-au dat mâna...*

*Din sfânta cerului seninătate,
Ne împletim un imn de preamărire,
Uniți în umbra acvilei Romane,
Noi v'așteptăm, puhoaielor dușmane,
Pe cruda noastră spadă-a scris „Dreptate“
A soarelui divină strălucire.
Din sfânta cerului seninătate,
Ne-am împletit un imn de preamărire.*

*Lupta-vom până 'n cea din urmă clipă,
Și pân' la cel din urmă strop de sânge,*

*Ne cheamă-al patriei cuvânt fierbinte,
Cuvânt țesut în umbre de morminte ;
Drapelul urcă falnica aripă,
Și 'n flamura de glorie azi ne strânge ;
Lupta-vom păuă 'n cea din urmă clipă
Și pân' la cel din urmă strop de sânge.*

Imnul secției reale

Veniți să înțelegem taina lumii,
Să deslegăm al vieții sens ascuns.
Veniți ca prin puterea 'nțelepciunii,
Să dăm naturii ultimul răspuns.
Veniți, știința noastră preamărește,
Pre cel ce veșnicia cârmuiește.

Din număr se înalță tot progresul
Legat de soarta lui e orice om,
Prin el se luminează universul
Dela planetă până la atom.
Veniți, ca după vorbele Scripturii,
Să fie omul regele naturii.

Când alb va flutura un steag de pace,
Când vor tăcea urgiile de fier,
Noi vom găsi tărie și mijloace
Să reclădim orașele ce pier.
Veniți, noi vom deschide drum cu cartea
Unde trecură gloanțele și moartea.

Gheorghe Tobias

Toamna

*Am frunze galbene la poartă,
o crizantemă moartă 'n curte
și mii de amintiri mărunte
bat la poarta vieții mele.*

*Vine vântul, cioclul toamnei
să îngroape la neveste
ce de răul soacrei „Brume“
au murit fără de veste.*

*Norii 'și picură greu plumbul
pe fereastra mea închisă;
cade-o lacrimă fierbinte
pe cartea mea, de mult deschisă.*

*In sobă un singur lemn,
se sbate tot mai rar,
ca viermele în humă,
când ploaia, cade rar.*

*Cariul, din suflet, roade mereu,
gândul, la tine, mă poartă, dragul meu.
Azi tristețea mi-e stăpână.*

*Dorule, dă-mi mâna ta,
du-mă 'n țara visurilor,
acolo e căsuța mea.*

Lia Silvani

Episod

In memoriam L. Rebreanu

Văjărlă îi strânse brațul de era să-l spargă... Taci, șopti înăbușit. Să nu se bucure Ungurii de durerea noastră.

Prin trup îi trecu o sfârșeală mare. Îi năpădi o nădușeală rece. Doamne! O să mai ție mult chinul?

Iată! Pe podul de lemn țiganul mai ridică odată roata. Strigătul lui Cloșcuț îi pătrunde ca un fier în inimă. Dece îl chinuie așa, Doamne?

Dar Dumnezeu tace. Pe semne că așa i-a fost scris neamului ăstuia iobag. Și Ungurii râd. Și urletul lui Cloșcuț spintecă vămile văzduhului. Și el nu mai poate plânge. Numai cei buni mai pot plânge. În inima lui n'a mai rămas nici un strop de bunătate. Deacum nu-mai ură.

Roata se mai ridică odată. De câte ori? Parcă de sute de ori s'a ridicat să zdrobească tot neamul iobag. Dar Cloșcuț n'a mai simțit-o. Trupul i-a înțepenit în legături ca a unui cal mort între hulube. Funiile se desfac anevoe de pe trupul sfârțecat. S'a făcut dreptate. Dar sufletul lui Ioan Oargă aleargă însetat spre cealaltă dreptate pe târâmurile de dincolo de lume, așteptând plinirea vremii.

Mâna bătătucită a pălmașului Prăvale alunecă spre brâu. Dar acolo nu-i mai nimic. De după Câmpeni mânila de Moț s'au mai încheștat pe armă. Deatunci în inimi s'a stins un foc mare, dar tăciunii pâlpaie încă și-i ard sufletul.

Se uită la Văjărlă. Namila stă ca un cleanț de piatră, doar ochii-i învârtoșați aruncă flăcării țâșnite parcă din hăurile iadului. Deodată lucesc de par sclipi-

rile oțelilor ce se încrucișau nu de mult, sus pe Detunata. Și mâna i-o strânge, parcă ar vrea să i-o spargă

Se întoarce. Pe podium, cu capul gol în bura dimineții s'a urcat Horia. Și au amuțit sub ochii-i toți grofii și veneticii veniți să-i vadă moartea.

Mulțimea când s'au înfipt luminile crăișorului asupra ei, cu vuet mare, s'a uruit înainte, dar în piepturile s'au proptit baionetele împăratului.

Pe Horia l-au întins jos și înainte de a mai apuca să mai horească încă odată, roata țiganului l-a trimis pe ceea lume.

Pe cer s'au risipit ca alungați de stihii, norii. Sufletele celor doi Capi s'au întâlnit în înălțimi, ca deacolo de sus să conducă răscoala mai departe. În trupurile sfărtecate s'a sălășluit atotstăpânitoare liniștea, în inimile celor mici frica.

Pe încetul mulțimea a început nă se risipească. Pașii lui Vâjârlă și Prăvale s'au pornit și ei, anapoda. Ochii s'au întâlnit stinși. Și buzele ce prea amarnic fuseseră încheștate nu s'au încumetat să întrebe: Și acum?

Au rătăcit pe cotitele hudiți ale cetății până seara. Pe Prăvale l-a împins în glod un târgoveț mustăcios, înjurându-l. Și când a eșit din imală, au prins a râde: — „Așa vă trebuie Valahi păduchioși“ —

Privirile s'au întâlnit iarăși și luminile s'au aprins o clipă în ochi, ca altădată. Picioarele s'au pornit mai grele. Pe frunțile pe care le stropise tina, au căzut, albi, primii fulgi de nea. Li se năzăreau prin inimi, gloriile trecute. Mergeau înainte. Au ajuns pe uliți mai mărginașe.

La un colț s'au oprit. Printre obloanele trase se strecura afară lumina. Și prin ușă se auzea vuet și miros de vinarț, nădușeală, aer acru și fum. Au intrat sfioși în cârciumă. S'au așezat la o masă mai lăturalnică și au cerut de băut. Rachiul tare i-a încălzit deodată. Obrajii s'au aprins roșii și ochii au cătat mai cu curaj

împrejur. Au mai cerut o ulcică. Și încă una. Nu le-a părut rău când au lăsat în mâna Jidovului ultimii bani. Nu le mai părea rău de nimic. La ce să le pară? Părerile de rău și de bine și le îngropaseră pentru totdeauna în suflețe.

Parcă le mai pierise amărăciunea. Când s'au sculat, oamenii s'au uitat la Văjârlă cu teamă. A răs și l-a apucat pe Prăvale de braț. Au eșit pe ușă drepți, nu oblu cum intraseră.

Afară începuse să moinească. Beznă s'o tai cu junghe-
rul. Pașii au luat-o drepti și falnici. Intr'un colț Văjârlă s'a ciocnit de o mătăhală. Mânios n'a mai apucat să se dea în lături când mâna celuilalt l-a izbit peste față. Sângele i-a năvălit în obraji. L-a apucat de mijloc. Au pârâit oasele. Celălalt a icnit odată și și-a dus mâna la brâu. Dar n'a apucat să dea decât odată. A doua oară, i-a căzut cuțitul din mâni. A mai dat odată cu pumnul în obraz de i-a pălit lui Văjârlă sângele din nas. Apoi simțit doi clești de fier apucându-i beregata, un gol mare în coșul pieptului... și-atât.

Dar nici Văjârlă n'a mai apucat să se desprindă de namila, acu mototol.

Undeva aproape au răsunit niște pași și a țâșnit lumina dintr'un felinar.

— „Halt! Wer da?“

S'au încheștat ei doi deoparte, patrula dealta până-
ce i-au răzbit și în pumni, legați fedeleș i-au pornit înainte.

Judecata a fost scurtă. I-au executat încă în noaptea aceea, înainte de revărsatul zorilor. Iar roata timpului zdrobind trupuri de Valahi, se învârtea înainte.

(1942)

Ichi

Toamnă

Negură de ploi cu vânturi
Și lungi pete de cocori
Iși doinesc jalnice cânturi
In a Toamnei triste hori.
Codorii își desmeardă iia
Și Brumarul melodia...

Și în joc vântos de iele
Fluturări de frunze 'n unde
Cad duios ca 'n ceruri stele.
Azi le văd, dar mâine unde?
Mâine unde-mi zboară cârduri
Toamnele, cu-a' mele gânduri?

BCU Cluj / Central University Library Valeriu T. Perianu

Eu?...

*Când zeii și-au închis căsuța de cristal
Și-au lăsat luna să bată în fereastră,
Când somnul a bătut ușor din poartă 'n poartă
Și-a lăsat visul să mângâie odihna,
M'am furișat tiptil din lumea noastră —
Mi-a întovărășit Noaptea pașii
Și frigul n'a 'ndrăsnit să-mi iese 'n cale...*

*Dar uite: nu-i căsuța de cristal
Și nu se-alintă luna în fereastră?
Se-aude liniștea din casă
Ca un greer adormit de cântul lui —
Dar... unde sunt? Ce-i asta?
Cine se strecoară prin lumina lunii?
Nu sunt eu? Cum pot să sbor?
Eu?... Când m'am îmbrăcat cu raze
Și dece mi-e sborul atât de lin?
Din nor în nor, din stea în stea și nici nu simt?
Sau... stau pe loc și mi se pare?
Ba nu, căci uite... Cine-i oare?...
In haine-albastre, cu păr negru, ochi de stele
Se apropie... Mi-e teamă. Da, ghicesc:
E noaptea. De ce se-oprește și se uită-așa la mine?
Mi-e teamă?
Vine grăbită, dar se-oprește. Mă recunoaște?
— Tu cine ești? A! știu: ești ziua.
Și pleacă iute spre-adăpostul de sub lună...
Sunt Ziua? Dar de când? și cum m'a cunoscut?
Bine, și eu am cunoscut-o! Atunci?...
Uite-acuma: fug de întuneric
Și 'ncepe să-mi fie frig...
Lumină! Soare! Alerg să-l văd întâi!
Dar unde-i? De unde vine!
E lângă mine și nu-l văd...
Sau... sunt tot Eu?...
Acuma văd: sunt ziua!
Am vrut să mă întorc la zei,
Doar sunt și eu acum la fel cu ei!
Luna a râs de mine și mi-a întors spatele —*

Cum? Ea nu mă cunoaște?

...Nu se mai aude liniștea căsuței de cristal —

Mai bine-aștept: vine Noaptea și ea mă știe.

Uite-o. Mă 'ndrept spre ea...

Nici nu mă vede... Ce-i cu ea? Ce-i cu mine?

Sbor, mi-e frig și mi-e frică.

Am auzit Noaptea trântind portița lunii

Și râsul de argint al stelelor.

Apoi... Nimic. Am amețit.

Când m'am trezit, a fost tot — noapte..

— — — — —
Și mi-a rămas de-atunci un gol în suflet.

Încerc să nu mai știu nimic, dar nu se poate

Căci pentru mine s'a închis de mult căsuța de cristal.

Maia Bistra

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Chemarea fluviului

Se înnoptase de mult. Stelele apăreau una câte una iar luna se înălța, strălucitoare, de după munții de cealaltă parte a Dunării.

Nicușor hoinărea de un ceas dealungul cheiului, reze-mându-se de balustradă și privind fluviul ce curgea misterios dedesubt. Era singur, nu se zărea nici un om pe larga stradă a portului. Din când în când, se deschidea câte o ușă din care izbură violent lumina; ieșea de fiecare dată un marinar clătinându-se, făcea, împleticindu-se, câțiva pași și se pierdea în beznă.

Vapoarele și șlepurile, mari și învechite, dormeau, cufundate în tăcere. Luna le poleia vârful coșurilor și își revârsa lumina peste punți; în câte un colț, o găleată de tinichea strălucea puternic.

În jurul corăbiilor, legate cu frânghii, bărcile subțiri și mlădioase săltau neliniștite, legănate de domoalele unde ale apei. Valurile clipeau tainic lovindu-se de ele și treceau înainte. Iar în urma lor bărbile se sbăteau neputincioase, să scape de strânsoare, să plece în larg, purtate de valurile ce aveau să le ducă cât mar departe, în locuri neștiute, unde e stăpână numai marea și unde doar albastrul nesfârșit al cerului se întinde deasupra...

Băiețașul trecu pe lângă fiecare vapor ancorat la mal, se se opri în dreptul fiecăruia și-l privi gânditor. E doar atât de ciudat vaporul noaptea! Stă tăcut și nemișcat, cu pânțele scufundat în apă, ca un bătrân lup de mare care a văzut atâtea de când străbate lumea în lung și'n lat și parcă te pândește, cum îl pândești și tu pe el. Din când în când scârțâe din adâncul încheieturilor și ți se pare că geme ca un om. Iți vine adesea să crezi că vaporul e o ființă vie...

Nicușor știa toate acestea. Le simțea atunci când privea în zare, cu ochii ațintiți pe dunga argintie a apei și se visa și el acolo, plutind fără odihnă spre necunoscutele țări ce-l asteaptă să le cutreere. Ii era frate bun vaporul; știa că numai cu ajutorul lui și-ar putea împlini visul și-l respecta ca pe un bătrân dela care putea învăța multe.

Iată-l ajuns în fața debarcaderului. Câteva trepte coboară până jos la fluviu; peste ultima apa se revarsă din când în când, spălând-o de fiecare dată. Nicușor, fără să se gândească, începu să coboare treptele. Un pas, doi... mai mulți. A ajuns. Se așază. Apoi ridică ochii și privi.

În față se întindea, nesfârșit de lată, imensitatea de apă a fluviului. Celălalt țărâm era cufundat în întuneric și nu se zărea. Doar munții înalți de dincolo se ridicau drepti și nemișcați, ca întotdeauna, cu crestele domoale înălțându-se spre cer.

Stelele — diamante strălucitoare și fermocate — luceau tainic în înălțimile albastre.

Deasupra fluviului luna își păstra argintul și-l făcea să străluciască în scipiri de basm. Valurile se ridicau și cădeau fremătând ușor, cântând parcă, uneeva în depărtări fără capăt, un cântec trist și mereu acelaș.

Nicușor asculta vrăjit cântecul fluviului. Apa se lovea cu putere de mal și fășia surd, iar în larg valurile suspinau amăgitor. Sunetele se auzeau ca niște șoapte depărtate și fără sens, părând a fi plânsul abia simțit al unor suflete ce nu-și găsesc atât de mult dorita odihnă; se auzeau la început slabe, murmurate, se măreau apoi tot mai mult și se stingeau tremurând; la fel cu clinchetul unor zurgălăi ce s'ar auzi de dincolo de colbul anilor, în tăcuta împărăție de vis a amintirilor, la ferestrele peste cari se cern, liniștiți și îngândurați, fulgii visători ai unui amurg de iarnă.

Cântecul acesta trist, melancolica simfonie a valurilor ră-tăcitoare, îl vrăjea și-l înfiora; simțea că în noaptea aceea flu-viul cântă numai pentru el, că numai el îi auzea tainicul și minunatul cântec... Farmecul nopții și al apei strălucitoare și ademenitoare puse stăpânire pe dânsul.

Și, în timp ce scruta cu privirea întinsul apei, înțelese dece îi încredința fluviul marea lui taină: în noaptea aceea valurile îl chemau cu ele, să rătăcească neconținut pe întinsurile lor, să se lase purtat de ele spre tărâmurile de Vis unde vraja lor îl va stăpâni mereu...

Atât de străvezie, de curată și înfricoșător de adâncă era apa ce se sbătea la picioarele sale; ce plăcere nespusă să se afunde în ea, pentru totdeauna, s'o simtă veșnic mângâindu-l cu boarea ei ce farmecă și amețește!...

Atât de larg și de strălucitor era întinsul apei; îi venea să se avânte între valuri, să le străbată săgetând și să se ducă cu ele, oriunde, dar să se simtă veșnic legănat de ele și veșnic să audă minunata lor muzică!...

Intinse mânilor și le cufundă în apa rece. Deasupra lor se strecurară undele străvezii și blânde, formând în jurul mânilor vârtejuri mici și linii mlădioase și întortochiate.

În larg valurile plângeau chemându-l, iar de țârm talazurile se spârgeau desnădăjduite și se retrăgeau repede, ca și cum ar fi vrut să-l tragă și pe el în larg.

Se sculă și făcu un pas. Intrase cu picioarele în apă și privea înaintea sa; un salt, numai unul și era în mijlocul lor, acolo...

Cât de trist îl chemau valurile...

Deodată, se scutură. Privi îngrozit împrejur și începu să tremure. Se trase repede înapoi, își dete seama unde se găsește, se întoarse înspăimântat. și începu să su treptele în fugă. Mai avea puțin, se și prinsese cu mâna de zid, dar, înainte de a ajunge la ultima treaptă, lunecă și căzu.

Se rostogoli până jos. Se agăță însă de marginea ultimei trepte și se opri... Pe urmă se sculă încet și începu să urce cu băgare de seamă.

...Se rezemă de balustradă și începu să plângă. Dedesubt valurile se loveau furioase și prin pânda de lacrimi, văzu încă miile de diamante fermecate selipind la suprafața apei.

Pe cer luna începuse să scoboare spre Apus.

Într'un târziu se liniști. Iși șterse lacrimile cu mâneca hainei și porni îndărăt. Acuma îi pare rău că nu mai e pe treapta sub care fluviul se sbătuse la o palmă de dânsul și că nu mai aude cântecul trist al rătăcitoarelor valuri.

Noaptea aceea n'o va uita niciodată...

Trecu din nou pe lângă grupul de vapoare ancorate. Le privi iarăși senin și le cercetă tot atât de atent ca și mai înainte, La colțul străzii apăru o umbră grăbită, privind cu neliniște împrejur: mama.

Se apropie încet de ea.

— Nicușor, unde ai fost până acuma? Te-am cautat atâta! Unde ai fost?

Nicușor nu răspunse; nici n'avea ce. Coborî ochii și târziu de tot, îngâimă:

— Niciunde..

Nu-l mai întrebă nimic; îl privea numai muștrător.

Nicușor ridică ochii; lucea o lumină stranie în ei.

— Mamă, șopti el,.. e atât de frumoasă Dunărea, mamă..

Mama îi mângâie părul. O lacrimă îi tremura strivită, printre pleoape.

În depărtare se ivi un vapor. Se apropia încet; pe bord pâlpâiau câteva lumini.

Porniră amândoi spre casă. Trecură pe sub castanii dela marginea drumului. La o răspântie, o troiță priveghea printre crengile copacilor și strălucea la lumina razelor de lună.

Cei doi mergeau încet, fiecare cu gândurile sale. Umbrele lor se întindeau lungi și ascuțite pe drum.

Cotiră pe strada din stânga și se pierdură în noapte.

De departe răsună sirena vaporului, vestindu-i intrarea în port. Sunetul se stinse tremurând, pierzându-se în depărtare și se auzi din ce mai slab și mai departe, din ce în ce mai departe...³

Nicolae Marghetici

Speranță, credință, iubire

(Sonet)

I.

Speranță, adu-mi raza ta divină ;
Credință, vino și-mi încheagă cântul,
Iar tu, Iubire, veșnică regină,
Dă-mi sufletul, dă-mi vraja și avântul.

II.

Iar ochii dornici mi-i scâlțați în zare,
Purtați-mi pașii pe cărări sublime,
Și apoi plutind cu-o barcă 'ncet pe mare
Să sorb misteru 'ntreg din adâncime.

III.

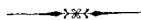
Eternitate mută, te-oiu pătrunde
Și clipele din sbor le voiu reține,
Prinzându-le în salbe cristaline . . .

IV.

Și am să cânt, ca muzele din unde . . .
Cântec, pierdut în largul strălucirii
Un Dumnezeu e creatorul firii !

Mugurel Julia

elev cl. VIII. C. D. Loga

Cu primăvar' odată

Cu primăvar' odată
Și toamna a venit
În mine
Și tot ce a găsit
A vestijit,
Lăsând
Suspine,
Ruine.
În primăvara mea
Toamna s'a sătășluit
Cu ziua rea
Fără sfârșit.
În primăvara mea,
Toamna a sosit
Cu ziua mea
Timpul urit
Și cerul mohorât
Mai coborât.
Cu primăvar' odată
Și toamna a sosit
În mine
Și mi-a lăsat ruine.

Mihuța Nichifor
Cl. VII LTD
Caransebeș

Primul poem al Iluziei

I.

*Când picură încet amurgul,
In ritm domol,
Frânturi de vers,
Când înfrățit cu demi urgul;
Imi pare gândul un eres,
Dece te-apropii iar de mine
Ca să-mi îndrepti privirea 'n gol,
Iluzie copil sburdalnic cu ochi albastri visători,
De ce mă porți spre zări senine,
Și 'n suflet tu îmi torni încet,
In risipiri de menuet,
Frânturi de vis, parfum de flori?*

II.

*Pe aripe de melodie,
In glas de corn
Și de viori,
In împletiri de simfonie
Mă porți spre parfumate zori.
Imi torni fantasticul în gânduri,
Când firul vieții îl răstorn,
Ca să-mi zidești o lume nouă, o lume plină de magii,
Șapoi ca și 'n atâtea rânduri,
Imi frâangi al fanteziei drum,
Și 'n gânduri cu venin și scrum,
Mă lași plângând în nopți târzii!*

III.

*Copil cu bucle inelate,
La câți le-ai dat,
Pe-acest pământ,
Grămezi de aur și palate,
Și aur risipit în vânt,
Atâtea plăsmuiți fugare,
Ce peste-o clipă le-ai luat!!!*

*O iartă-mă! întinde mi cupa să sorb otrava ta de vis
Și 'n svonul clipei trecătoare,
Cu prețul orelor de dor,
Oprește-mă încet din sbor,
In fermecatu-ți paradis!*

Fulea Dorin

BCU-Cluj / Central University Library Cluj

Legenda drumului părăsit

(Oaia rătăcită)

CAP. VIII.

Pe o sălbatică potecă din munții Sebeșului, răsuna pasul măsurat al unui cal. Era un armăsar mândru, sprinten și focos.

Avea un frâu de preț și șeaua ar fi făcut cinste unui mare comandant de oști. Totuși, călărețul nu arăta a fi așa ceva. După îmbrăcăminte se vedea a fi un țăran bogat din ținuturile grănicerești.

Purta frumosul vestmânt al Valahilor, căciulă pe o ureche, cămașă lungă albă cu înflorituri la mâneci, strânsă pela mijloc cu un șerpar lat. Avea ceoareci de pănură și în picioare opinci.

Deacurmezișul peste șea, avea un gros cojoc de blană de miel cu perii înafară, pentru vreme de ploaie.

Peste umăr îi atârna o flintă iar la brâu era înfipt un jungher cu mâner de os.

Fața era a unui om tânăr, chipeș, ce nu părea deprins cu multe necazuri. Se ducea desigur după treburi pașnice în munți sau în Țara Românească.

La oblânc deoparte, era agățată traista cu merinde iar de cealaltă parte, o ploscă din lemn frumos încrustat.

Țăranul acesta pașnic, ascundea în sinea lui multă înșelăciune și viclenie. Se ducea să trimită un om la pierzanie și acolo în munte, în mijlocul celei mai neprihănite naturi, nu se gândea decât cum să-și îndeplinească mai cu ușurință diavolescul plan.

Era un plan simplu, dar cu atât mai năstrușnic.

Cel mai credincios ajutor era plosca. Era o ploscă obișnuită, atât doar că din gâtul ei se desfăceau două guri.

Era însă cu meșteșug și viclenie făcută și se ascundea sub înfățișarea pașnică, la fel cu stăpânul său. Tot șiretlicul era că cele două guri nu răspundea în aceeași încăpere ci plosca era împărțită în două printr'un perete subțire, care de afară nu se vedea.

Macarie, căci el era țăranul, pusese într'o despărțitură cel mai tare rachiu ce-l putuse găsi, iar în cealaltă parte punea la fiecare oprire apă provspătă de isvor.

Două zile ținu călătoria. Macarie dormea pe culcuș de iarbă verde cu cașul lângă el, bea apă din isvoarele șopotitoare și săltărețe și din când în când trăgea câte o dușcă și din partoa pregătită lui Lobonț din Târgu-Jiu, tovarășul tâlharilor. Trecu culmea ce desparte râul Sebeșului pe Jiu, coborî apoi pe valea acestuia și trecând frontiera fără să-și dea seama și după câteva ceasuri, pe înserate, sosi la Târgu-Jiu.

Fu îndreptat spre casa lui Lobonț care era unul din cei mai bogați negustori.

Primi pe Macarie cu bucurie. Aștepta de mult pe trimisul lui Ioanichie.

Macarie îi dădu câteva pietre prețioase și bijuterii de ale sale ca din partea tâlharilor și băgă de seamă unde le-a pus Lobonț, într'un șipet unde mai avea și alte bogății.

Lobonț îi dădu în schimb un săculeț cu galbeni, atât cât câștigase pe prada trimisă înainte.

Pe urmă stătură de vorbă până târziu. Macarie îmbie pe Lobonț cu rachiu și se luară la întrecere cu băutura dar Macarie băgă de aeamă să toarne lui Lobonț tot din aceeași parte a ploștii.

După ce negustorul se îmbătă bine, Macarie îl legă de mâini și de picioare și goljnd scumpeturile din șipet în desagă, puse pe Lobonț deacurmezișul pe cal și plecă neobservat de nimeni.

Sili armăsarul să meargă cât putea de repede cu dubla-i povară, până când pătrunse în codri.

Acolo legă pe Lobonț în șea și ducând calul de căpăstru, străbătu drumul întoarcerii.

După câteva zile, Macarie ajunse cu negustorul la Alba-Iulia și îl predă stăpânirii, primind premiul și diploma nobiliară.

Macarie izbutise să îndeplinească ce își puse în gând la sfatul părintelui.

Acum însă, după ce înfăptuise tot, uitase cu desăvârșire ceea ce îl îndemnase la început să pornească și nu mai vedea decât traiul fericit ce credea el că va rodi din noua avere câștigată.

Iși aminti de ultima parte din plan. Calul îl duse, de astădată ziua, pe cunoscuta cărare spre vizuina hoșilor.

O îndoială chinuia sufletul lui Macarie. Va mai afla oare pe Ileana? Dacă o găsea, nimic nu-i putea împiedica să se căsătorească. El era nobil, bogat și frumos, o iubea și ea nu avea de ce să nu-l iubească.

Cu destulă greutate pătrunse în vizuină. În camera tâlharilor nu era nimeni, dar din odaia lui Ioanichie pătrundeau câteva raze dela o galbenă făclie.

Dădu perdeaua la o parte. Fericirea inundă pe Macarie.

Pe canapea dormea Ileana. Era palidă, slăbită și cu cearcăne în jurul ochilor, dar era încă frumoasă.

Tânărul se apropie tiptil și o sărută.

Fata tresări speriată și după ce se desmetici sări drept în picioare. Fața-i era schimonosită de groază. Cu o voce răgușită, ca din altă lume, strigă:

— Tu,... Dece ai venit să-mi turburi amintirile? Doar atâta mi-ai mai lăsat, nu-ți ajunge cât rău mi-ai făcut?

— Rău? răspunse Macarie mirat. E rău că ți-am luat pe Ioanichie! Un tâlhar! N'am făcut, cred, decât bine și acum vin să te iau. Te fac nobilă, bogată și fericită.

— Fericită...! Eu să fiu fericită?... Cu tine!?

Ioanichie era bătrân și crud, dar cu mine se purta blând. N'asculta de nimeni, doar eu îl mai înduplecam.

Mulțor prinși le-a îndulcit traiul la stăruința mea.

Era un tâlhar, da, dar tu, tu ești un trădător, un călău, călăul tovarășilor tăi!

Tremura toată de mânie și indignare. Pironea cu privirea pe Macarie. Iși duse muna la fruntea îmbrobonită de sudoare apoi și-o trecu prin coșite. Atinse cerceul. Fu ca electrizată. Dintr'o mișcare smulse cerceii și-i aruncă lui Macarie în față.

— Mai port încă astea? găfâi ea.

Acest gest desmetici pe Macarie. Dragostea aprinsă deveni ură și poftă de răbunare. Se repezi la Ileana, dar fata mai sprintea ca el, sări la o parte și luând făclia dispăru oupă o perdea în gangul ce ducea departe, pe malul râului.

Macarie, turbat, porni orbăcând după raza de lumină ce dispăru îndată. Se stinse apoi și sgomotul pașilor. Tânărul nu ajunsese departe. O detunătură întărită de ecou zgudui gangul.

Pereții se crăpară în unele locuri iar din traverse se surpă o parte. Macarie isbuti să se strecoare afară prin hruba spartă care se prăbuși în urma lui.

Desigur Ileana aruncase făclia în magazia cu pulbere a tâlharilor poate cu gând să-l îngroape și pe Macarie odată cu ea. Taina a rămas până la sfârșit o taină, căci Macarie n'avea cum să mai intre în subterană, necunoscând decât intrarea care se'nfundase.

Macarie se întoarse abătut în sat. Era primul lucru ce nu-i eșise bine. Dar n'avea să rămână cu atât.

Casa cea nouă, clădită pe măsura titlului și a bogăției, fu gata în curând.

Avea acum casă, moșie, bani, vite și vin.

Totuși nu era fericit. Ii lipsea soția și nici nu era să mai aibă vreuna.

După dureroasa încercare cu Ileana, mai căută să se apropie de câteva fete bogate din sat, dar de când se făcuse nobil, țărani nu-l mai priveau cu ochi buni.

Mai primi o lovitură: într'un an trăznetul aprinse clăile adunate pentru treerat, în anul al doilea grindina se abătu și culcă la pământ holdele în spic, iar în anul următor, recolta fu distrusă de apele râului revărsat. Era pedeapsă pentru călcarea jurământului.

Întâmplarea aceasta îndepărtă și mai mult pe țărani de el și trebui să-și aducă chiar și lucrători de dincolo de Mureș, streini.

Pe la biserică, da rar, de când băgase de seamă că oamenii se feresc din calea lui și părintele îl privește cu aspră dojană.

Ce folos că avea aproape tot ce-și dorise?

Nu-i pria nimic. Trebuia să trăiască singur. Nici la vorbă nu stăteau țărani bucuos cu el. Văzându-l în haine nemțești și plin de îngâmfare, îl socoteau strein.

Încă unul care se dase de partea dușmanului.

Cu egalii lui cei vechi stricase prietenia și cu cei noi la care-i dădea drept diploma, nu putea deloc s'o lege, căci nu-l primeau în cercurile lor. Nu erau egali decât la titlu.

Singurătatea îl chinuia. Stătea zile întregi la cârciumă sau acasă cu ulceaua și cana de vin în față.

Iși îneca în vin amarul. Slăbise. Îmbătrânea. Se încăpățina însă la felul acesta de vieață tot mai retrasă și mai tristă din zi în zi.

El, nemeș, să caute o apropiere? Nu era datoria celorlalți să vină la el? Va vedea el până la urmă.

O duse așa câțiva ani. Dârzenia începu să-i scadă. Ajunse să-i fie lehamite de toate.

Crezuse că bogăția îl va face fericit. Abia acum vedea cât de mult se înșelase. Bogăția singură nu putea aduce satisfacția pe care i-o da bogăția sufletească de prietenii, gânduri și fapte bune. De multeori în nopți lungi de solitudine, se gândea cu părere de

rău la zilele într'adevăr fericite când era un țăran simplu egal între semenii săi. Ar fi dat jumătate din avere pentru retrăirea câtorva zile din acelea.

Nu depindea decât de el. Ii lipsea însă tăria înfăptuirii.

Așa trecură cuțiva ani. Iosif al II-lea muri.

Se dete sfoară în țară că diplomele nobiliare trebuc înoite, întărite și cu pecetea și iscălituea noului împărat.

Se duse și Macarie la Viena. Se minună câteva zile de frumusețile orașului împărătesc. apoi ajunse și el la domn.

Acesta citi el însuși cu atenție diploma, pe care o rupse apoi în bucățele. Privirii mirate a lui Macarie îi răspunse:

— Nu-i nevoie de Valahi în nobilime! iar cu un gest larg îi arată eșirea.

Macarie văzu în acest gest și eșirea din rătăcirea sa.

Împăratul îi luase rangul, redându-i libertatea.

Abea sosi acasă, când preoțul îl văzu venind la el.

Ii zise cu sială.

— Iartă, părinte, că orb am fost și nu te-am ascultat

O fac acum. Imi vând moșia, nu-mi las decât atât cât să lucru eu singur, pentru trai. Galbenii ți-i dau Sf. Tale să-i împarți cum crezi de bine celor lipsiți.

Imi lapăd haineie astea și mă întorc la cele ale strabunilor mei. Bogăția m'a despărțit de frații mei, sărăcia să mă apropie iar. Ce crezi, părinte, mă vor primi în sânul lor,

— Desigur răspunse preotul cu lacrimi în ochi. Niciodată întoarcerea la drumul bun nu e prea târzie.

* * *

Azi șoseaua trece dealul prin altă „hulă“. Celei vechi i se spune „Drumul hoților“ sau „Drumul părăsit“.

Legenda lui o povestesc bătrânii în serile când tinerii în jurul lor îi roagă să depene amintiri din caerul trecutelor vremi.

Mircea Bena
cl. VII. Loga

Cântecul paharelor

(Colegilor mei, la despărțire)

O clipă mi-e dat să mă bucur de toate.
Ciocniți — dar — tovarăși, pahare brumate
Din sângele viei cu stropi ca rubinul;
Cântați! Tinerețea e dulce ca vinul.
Viața apoi tot ca el se 'năcrește
Și moartea o ultimă cupă ciocnește!

Să râdem, svâcnește în suflet elanul
Căci nu știm ce-aduce furtuna la anul.

Un ultim pahar să 'nchinăm împreună,
Cu inimi deschise ca vremea cea bună.

Urările noastre fierbinți să răsune
Căci mâine destinul ne 'mprăștie 'n lume.
Ruinele goale ne-așteaptă 'nainte,
Pământul e dornic de alte morminte.

Să bem dar în cinstea clipitei ce pierе,
Căci mâine nectarul din cupe e fiere!

Gheorghe Tobias

Sfârșitul

Tie R.

În ultime spasme cum geme pământul
Stau singur și-ascult la al morții izvor
Iar noaptea pe El își așterne vestmântul ...
... Și lună, și stele dispar sub un nor ...

In haina-i de moarte își plânge menirea
Sortit ca să rabde atâta păcat
Decâte ori zeul jurăt-a pieirea
Atâtor mișei ... și apoi i-a iertat.

Văzut-a războaie purtate cu cinste
Văzut-a cu mii, le vitejii ce mor ...
Văzut-a — vai groaznic și hoști de morminte ...
Jar El ... El e însuși complicele lor.

Și blesteme crude îi cad azi în față
Că hrana-i puțină și el e stăpân.
N'o dă că e bietul sătul de vieață
La ce-ar trăi alții când el e bătrân.

Sătul de atâta păcat și cruzime
Un gând i-a venit bătrânului astru
Să moară, să 'ngroape odată cu sine
Tot ce e vieață sub cerul albastru.

Să moară, și-odată cu dânsul să moară
Și-acei ce în umbră cu capul plecat
Răbdat-au suplicii în viața le-a mară
Și-azi gata-s de moarte cu suflet curat

Dor cei ce prin fapte grăbit-au pieriea
Gândi-tu-s'au oare l'al lumii sfârșit?
Nu, 'și de-acuma așteaptă mărirea
Căci ei au credința și ea-i: „Infinit“

Nu s'au gândit c'astrul sătul de vieața
Ce-o vede deasupra-i: durere și chin
Să moară, să piară acu'n dimineața
Când ei, muritorii mișei își revin.

Văzându-mă duhul bătrânului astru,
Mă roagă cu ochi plini de lacrimi fierbinți:
— „Te du între ei, bătrâne sihastru,
Și 'ndreaptă-i prin rugi sau ... ameninți“

— „De geaba, bătrânule, duh încercarea:
Sătui de vieață-s ca tine și ei
Dar fără s'o știe. Sărmanii pieirea
O-așteaptă. De ea doar se tem cei mișei.

„Și aceștia nu cred de pe-acum în apusuri
Ei văd în vieață-le doar răsărit
Ei cred de vieață că fi-va de-apururi
Cum cred urgisiții în grabnic sfârșit.

„Deaceea 'mplinește-ți bătrâne, menirea.
Trăit-a de ajuns, ai fost începutul
Te 'ngropă și 'ngroapă cu tine omenirea
Eu plec ea să trâmbit din vreme „Sfârșitul“.

Teodor Șeitineanu

Sărmanul dirijor

Pe oglinda din dormitor, — destrămându-se în culori vii, — alunecau leneșe, razele palide ale amurgului. O umbră aurie și plăcută stăpânea încăperea, aducând parcă parfumul unei primăveri ce întârzia, ră-tăcită printre zilele lui April. Mărgele de praf se jucau sărind vesele în aer, și ridicându-se până sus, aproape de tavan, se cerneau ca o ninsoare prin pânza de raze. Altele, obosite, se așezau pe luciul oglinzii, împodobind-o spre mai marea bucurie a servitoarei.

Deodată, mici și speriate, firele de praf își reluară dansul nebunatic, alungate de o umbră neagră ce-și proiecta trăsăturile pe ecranul de ghiață al oglinzii. Și'n dansul lor legănat, firele de praf primiră cavaleri: mâ-nile albe ale umbrei ce se arcuiau înflorind în aer, crini de melodii...

Rămas singur acasă, Valentin, fecior cu părul și ochii de onyx, se așezase în fața oglinzii rezemat de spătarul fotoliului de piele. Iși luase tocul negru cu inel de gumă roșie de pe birou, — pe care imaginația îl transformase în baghetă de șef de orchestră, — și ținându-l în mâna dreaptă dirija acordurile unei melodii neauzite, care-i vibra în minte și ureche...

* * *

— De mic copil, de când părinții îl duseseră la operă pentru prima dată, Valentin fusese furat de beția de-a conduce, de-a făuri din gând și mâini armoniile buchetelor de sunet. Mai târziu, când pricepera îl ajuta, era nelipsit dela toate concertele și reprezentațiile

de operă. Stătea încordat în fo oliu cu privirile ațintite spre dirijor. Nu-l preocupau nici vocile și nici acțiunea, mintea lui nu urmărea decât mișcările baghetei de lemn, trilurile fluturate de ea în aer. Fermecat, își pleca apoi privirea în jos, și'n întunerecul de sub scaune apăreau arcușurile albe, semnele de întrebare ale violoncelelor, auzul trombelor, sânii timpanelor și corzile fermecate de harfă. Și orchestra închipuirii lui cânta, cânta aceleași armonii ce veneau din orchestrion, însă condusă de el, de mâna mică și nervoasă, ce ritma melodiile, ascunsă sub fotoliu, ferită de privirile neînțelegătoare ale celor veniți să se distreze. Se frământa pe fotoliul îngust și fermecat, stăpânea melodiile minții ce se îmbinau cu cele auzite, înflorind în inima lui mănunchiul parfumat al florilor de simțire aleasă..

Imprejurările și părinții au făcut ca Valentin să nu urce un pupitru de dirijor. Dar înăscuta înfiorare persista, consolată în fața oglinzii, cu tocul negru cu inel de gumă roșie ce mânuia melodii cântate de plăci sau de undele venite de departe..

Primise azi o placă dela un prieten: „Corul Pelegrinilor“ din Tannhauser. De cum acul mic și sclipitor începuse să sgârie minunatul și netedul taler, Valentin, cufundat în poziția lui favorită cu capul pe un braț și picioarele pe celălalt al fotoliului de piele, ascultase dus, fermecatul cor al lui Wagner. Nesățios și extaziat, Valentin pusese placa de vreo cinci ori în șir lăsând-o, de fiecare dată, să se învârtă mult după terminarea melodiei. De fiecare dată, Valentin se cufunda într'un fel de letargie și în întreg corpul său inert, doar mintea vibra în ritm și armonie cu geniala creație. Sunetele se

așezau unul peste altul cum ieșeau din aparat, atât de ordonat și de clar, de parcă erau monede de argint turnate într'un fișic. Dacă mintea ar fi avut un arc care să fi aruncat monedele de sunet înapoi, întreaga melodie s'ar fi reprodus, însă printr'un „da fine al capo“...

* * *

...Sculat de pe fotoliul adânc și moale, după ce puse placa împrumutată, Valentin se așază în fața oglinzii cu „bagheta“ lui în mână. Mâinile odată ridicate, diletantul dirijor începu să conducă orchestra neagră de ebonit. Corpul îi era drept sprijinindu-se când pe-un picior când pe celălalt, mâinile se aruncau elegant, privirea împrăștiată pe ghița oglinzii fără o țintă precisă, buzele erau srânse și pielea obrazului încordată.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Momentele de piano erau nuanțate cu o ușoară plecare pe spate, în timp ce mâinile se întindeau înainte să oprească avântul sunetelor iar fața se ncrețea într'o ușoară strâmbătură, cu care oamenii reacționează senzațiilor de dulce murmurare a melodiei. Insoțind melodia cu vâlurelele baghetei, ai fi crezut că Valentin descrie, prin plasticitatea gesturilor, mersul unui râu dela isvor până la vărsare, cu toate cataractele și domolirile vadurilor largi. Trecerea spre puternic era pregătită prin gesturi mari, pentruca la izbucnirea timpanelor și a trombelor, Valentin să facă un pas înainte crispând mâinile și dându-le un tremur de intensitatea nuanței dorite. Gura i se căsca ridicând umerii obrazilor, iar pe buze se flutura un F mare, ce „Fortissimo“ voia să însemne...

— Corul încetase demult de-a mai umple golul camerei și seara se lăsase deabinelea. Valentin, în fața oglinzii, continua însă jocul mâinilor, alternând dulceața unei melodii sentimentale cu puternica deslănțuire a unei revolte sau neliniști sufletești.

Improvizatul dirijor n'avea priceperea, nici pregătirea unui profesionist, nu concepea melodiile în felul „cerebral“, — și poate deaceia fals uneori, — al criticilor muzicali, dar avea o sensibilitate deosebită, o adeziune perfectă a ființei cu sunetul... El trăia muzica nu cu creierul ci cu inima, iar mintea nu era decât un centru de proiecție, prin care emoția își trimitea razele în trup. Valentin simțea muzica, o trăia, n'o „pricepea“, și poate că aceasta este adevărata „înțelegere“ a muzicii, o înțelegere nu cu mintea ci cu inima, cu întregă ființa. Căci de astă dată simțirile nu 'nșeală, ele reproduc sentimentele melodiei în toată veracitatea lor și ființa plânge cu melodiile sentimentale, râde cu cele vesele, sau se exaltă cu unele maiestoase, neînșelându-se asupra naturii lor. Valentin era muzical, într'adevăr...

În ardoarea conducerii orchestrei nevăzute, Valentin își smucea capul spre a așeza la locul lor șuvițele sburlite. O șuviță mai lungă revenea însă mereu de-i intra în ochi. Enervat, Valentin se smuci mai puternic. În același moment avu senzația că s'a rupt ceva în el, parcă un toboșar nevăzut lovise în timpanul urechii lui, spărgându-l. Încercă să-și miște capul, ce se lăsă rotit de câteva ori. Buimăcit, Valentin încercă să-și revie. Sângele îi năpădea din ce în ce mai mult creierul și-i

înfierbânta fruntea. Intr'o clipă de luciditate Valentin
avu senzația că înnebunește.

Apoi își pierdu firul conștient al gândurilor și fur-
nicat de năvala de sânge începu să dirijeze cu gesturi
repezi și nervoase o melodie drăcească. Nu-și putu
păstra starea pe loc și dirijind tot mai infocat, făcu,
împleticindu-se, câțiva pași. Se lovi însă de fotoliu,
căzând cu capul în adâncul lui moale și rece. Bagheta
împrovizată din tocul cu mâner de gumă roșie, căzu
pe podea și rostogolindu-se, se ascunse în praful de
sub birou.

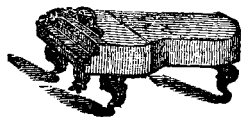
Valentin, care avea ca singur sprijin doar pieptul
apăsat pe un braț al fotoliului, rămase mult timp așa,
cu capul în jos, cu minte înegrită de golul ce se căs-
case în creerii scâlțați de sânge. Mâinile i se crispaseră
ca atunci când nuanța tăria de sunet, iar buzele îi flu-
turau un F mare ce „fortissimo“ voia să însemne...

Târziu, când părinții se întoarseră acasă, Valentin
nu-i mai recunosc...

Sărmanul dirijor.....

25. 5. 944.

Florian Potra

La voi viu azi

din „Pași către cer“

*De aci m'am rupt,
Ș'am supt,
Viața
fărămă cu fărămă.
Aci . . .
Ani de ani
m'am târât ca o rămă,
Aci, mi s'au deschis ochi
către ziua de mâine,
Aci, am stors din tină
Intâiul codru de pâine.*

BCU Cluj / Central University Library Cluj

*Am răs, am plâns,
Ș'am învățat și mă 'nchiu,
De aci am plecat,
Atât de senin.*

*Tu vatră săracă, lipită cu tină,
m'ai învățat,
Să n'am un pic de odină.
Ș'acă festilă*

noie,

*Voi ați pus aici ...
Atâta dragoste, care m'a frânt,
In voi eu m'am găsit,
Ce am fost și cine sânt.*

*La voi viu acum
Căci, viața mi-a luat,
Tot ce am adunat,
La voi, de unde m'am rupt,
Ș'am supt,
Blestemul primului păcat.*

Sublt. Gh. Vlădoriu

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Sfârșitul amintirii

Incerc să scobor din apele uitării
Și să alung trecutului privirea,
Adoarmă gândul, inima, simțirea,
Să picure acord din umbra serii.

Pe veci să-și piardă steaua licărirea,
Să uit și eu mireasma primăverii,

Pustiu tăcut răspundă doar chemării
Și visul să-și refuze dăruirea.

In tainițele sumbre a-le durerii
Aș vrea să'nchid de-apururi amintirea...

Nestor Prisca

Gânduri

BCU CI *Veghe stau la geamul casei
Și gândesc de mult la tine;
Iar pe hornuri iesă fumul
Dela casele vecine.*

*Aș dori ca'n acea clipă
Tu să fii pe lângă mine
Să-ți zugrăvesc în cuvinte,
Dragostea mea pentru tine.*

*Judecând azi îmi dau seama
Că ești rostul vieții mele,
Tu mi-ai fost sortită mie
Dinlre-atâtea mii de stele.*

*A ta rază-mi luminează
Cerul trist al vieții mele
Și mă poartă-o veșnicie
Pe cărări, în clipe grele*

— — — — —
— — — — —
*N'aș putea să-mi spun povestea
Ce azi sufletu-mi sfâșie,
N'are cin'să mă'nțeleagă
Dar... ți-aș spune-o numai ție.*

Ispas Gh.

BCU Cluj / Central University of L. VI. C. D. L.

Frântură de basm

Desgoliți de frunze plopii, plâng pe margine de ape,
Toamna plânge mohorită printre crengile uscate...
Murmurând povestea vieții apa-alunecă la vale,
Vise spulberate, moarte poartă 'n valurile sale...

Pe cărarea tăinuită frunzele își poartă dorul
Când s'abate câte-o dată singur vântul călătorul.
Seara se coboară blândă ca o fată din poveste
Și în mantia-i cernită râul, plopii-i invelește.

Dar a tremurat o creangă... s'aud pași pe cărăruie,
E o fată... Margareta, vine dorul să și-l spue
Plopilor, pe malul apei pașii singură și-i poartă,
Vine-aici să-și plângă biata singura-i iubire moartă.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Altă dată când cireșii înfloreau la geamul ei
Nu plângea cum plângea-acuma, ci purta în ochi schintei
Din a dragostei văpae, crinii-i surâdeau în cale
Când trecea cu el, cu Tinu, către paltinul din vale.

Luna-i invelea cu aur, printre flori de măr zefirii
S'ascundeau când el și dânsa se dădeau întregi iubirii.
La pârleaz ori la fântână sărutări fierbinți și-au dat,
Ea era regina nopții, el a lumii împărat.

Și astfel trecură anii, primăveri și nopți cu lună,
Ei își împleteau din vise pentru amândol cunună;
Fericirea râdea veșnic în albaștri-i ochișori
Nu știau atunci că cerul fi-va plin cândva de nori.

Intr'o seară când se 'ngână greerii cu roata morii,
Când spre alte țări mai calde pleacă dela nai cocorii,

Pastel

Acum s'au liniștit și vânturile și norii,
Ca o dorință caldă satisfăcută,
Peste câmp floarea soarelui î-și ține geana desfăcută
Păpădiile își usucă ușor fuiorii.

Se înalță ca o rugăciune ciocârlia
Sus, tot mai sus să ajungă gândul,
Dar poate i-ar trebui luni și ani de-arândul
Ca să-i cerceteze cerului și pomii și via.

Un gândac a trecut peste holde și peste vreme,
Ca un ochiu curat dumnezeesc.
Spicele coapte împodobite ca niște steme
Iși fac rugăciunile și cresc.

Iată cum mistue lăcustele nalba,
Cu coasele lor și cu dinții
Cum înfloresc câmpul și iarba
Cu ochii lor mieii, cuminții.

Sub aceste ceruri sub aceste zări
E sămănată multă ură și multă dragoste,
Sunt atâtea drumuri și-atâtea cărări
Pentru bine și pentru pacoste.

ION ȘEREȘ

Început de viață

Pornii de acasă ca un mînz cu nările vibrînd, fredonînd o melodie modernă. Incotro o apucasem? Aiurea...

Plutea o mireasmă sublimă în jurul meu, iar vîntul adia ușor ducînd pe aripele nevăzute, frunze galbene, cu miros de toamnă.

Se scutură castanii... cu fiecare frunză care cade, cu flecare adiere a vîntului din ce în ce mai rece, par'că o mînă nevăzută întoarce filele unei cărți mari unde stă scrisă viața fiecărui om, ființă mică și neputincioasă, obișnuită să privească viața, întîi cu o frică copilărească, ca apoi să se avînte în haosul ei...

Nimeni în jurul meu. Privii cerul: vastă întindere albastră, brăzdată de nori albi. Pămîntul: copilul naturii, imens și mare, îmbinații de materii necunoscute și colori.

O fetiță ca de 12 ani, înainta spre mine cu un coș plin cu flori. O privii atent: un corp subțirel și mlădios, picioaruse goale, arse de soare, un cap drăgălaș împodobit cu un păr negru și des, desfăcut în două cozi mari și groase; fața-i albă avea paloarea fină a unui boboc de trandafir, abea deschis la primele raze de soare. Avea înfățișarea naivă a copilului crescut la țară. Cumpărai două flori: două garoafe roșii. Mirosii cu o oarecare patimă gingașele flori, trăgînd cu nesaț mirosul îmbalsămat în piept... Fără să-mi dau seama, mă trezii în parc. Trist tablou înfățișa natura; pomii aproape desgoliți, căci frunzele cădeau ruginite una câte una pe alee, formînd un covor gros și moale. O rîndunică mamă

își hrănea puișorii într'un cuib. pe streaăina unei case. Gândurile îmi sburau departe, amestecate. Visam...

Par'că o harpă uriașă se afla 'nainteă mea, iar eu eram pe marginea unel prăpăstii... o mână nevăzută mă împingea spre prăpastie, iar un glas tainic îmi șoptea: „vino cu mine viața-i frumoasă“.

Am încercat să vorseșc, dar nu puteam. Un vânt mă împinșe în prăpastie; închisei ochii, așteptând moartea... dar... ciudat...! nu m'am prăvălit ci am rămas suspendată în aer, legănată ușor de undele valurilor aerului. Intinșei mâna spre harpă, o atinșei și o melodie dulce răsună... par'că era gânguritul unui copilaș; atinșei harpa a doua oară și o muzică oarecum albastră ca valurilc unui fluviu care trece prin multe locuri și multe aude. Dansam, dar nu știam sigur. A trei oară când o atinșei, harpa răsună ca și clinchetul unor clopoței de argint, la gura sobii, sau o poveste trăită aievea...

Se făcu negru 'nainteă mea și n'am mai văzut nimic...

Pornii încet spre casă. Două cucoane erau 'napoia mea; le auzii: „delicioasă vârstă“... Deodată o lumină îmi scăpără prin minte. Am înțeles. Am zâmbit fericită...

Bună dimineața, vieață! Iată-mă-s pe pragul tău! Ia-mă cu tine în vârtejul haosului tău, ca atunci când clopoței vor suna, să mor cu zâmbetul pe buze...

Vivere

Prima zi de școală

Compunere

Măine începe școala. Sufletul mi se strângea, parcă aveam ceva în suflet. Acel ceva era gândul, că de mâine încolo nu ne vom mai scula la ce oră vom vrea, nu vom avea diminețile libere, după masă grija lecțiilor, cu un cuvânt s'a dus libertatea. Și totuși o bucurie aveam parcă în suflet, acea bucurie a revederii colegilor reluarea lecțiilor, cunoștința cu alți domni profesori, revederea cu domnii profesori de anul trecut. Parcă o parte din suflet zicea „cea“, iar cealaltă „hăis“. N'am cuvinte să descriu starea mea sufletească din preziua începerii școlii. Parcă îmi vedeam venind colegii bucuroși întrebându-ne unii pe alții cum am petrecut vacanța despre domnii profesori noi, despre cărți și câte alte lucruri. Totuși ceva mă trăgea îndărăt, amintindu-mi scăldatul din acea vale, din acel sătuc din Ardeal, frumoasele clipe când dormeam după masă în pomi, mâncam fructe, mă dădeam în hamac, călătoream și câte alte frumuseți de ale vacanței.

Însfârșit a venit și prima zi de școală. Cu sufletul strâns de emoție cu pasul tremurat am intrat în curtea liceului, iar primul lucru ce l-am văzut, au fost colegii umblând prin curte râzând și glumind. iar într'un colț al curții tremurând și cu sufletul strâns cei de clasa I. Văzându-i mi-am adus aminte că și eu anul trecut când am pășit pentru prima oară în liceu am fost la fel, iar acum râdeam de ei. Deodată văd pe cel mai bun prieten al meu și atunci m'am repezit la el și sărind l-am întrebat pe unde a mai fost, cum a petrecut și dacă și-a cumpărat cărți.

La ora 9 am intrat în sala de gimnastică unde după slujba religioasă, a vorbit d-l Director. Ce greu îmi era să tac din gură să fiu liniștit să nu mă ghiontesc cu colegii și să nu râd. Imi venea foarte greu să fiu ordonat disciplinat, respectuos mai puțin greu și ascultător.

Școala, este îndrumătoarea noastră spre viață. Prin școală înțelegem pe d-nii profesori care își dau silința spre a ne face oameni vrednici, muncitori și de folos patriei. Viitorul nostru va fi frumos dacă vom urma sfaturile d-nilor profesori. Școala ne face să ajugem ceea ce trebuie să fim: folositori patriei și societății. Deci dacă școala ne face atâta bine trebuie să o iubim, să respectăm pe cei care cu dragoste părintească ne îndrumă.

Dar trebuie să mulțumim și ostașilor care la hotarele țării noastre poartă steagul prin iureșul de gloanțe și își jertfesc viața pentru a ne face nouă traiul liniștit și ca să ne putem urma școlile, ca și noi la rândul nostru să facem la fel.

Câtă recunoștință le datorăm și celor răniți, căci ei s'au jertfit pentru patrie iar noi avem datoria de-a le alina durerile după puterile noastre.

Mircea Borda

cl. III b. L. D. L.

Sufletului meu

Te strâng acuma cu amar
Reci legături
De lut.
Necunoscut
Pierdut în lături,
Suspini a jale în zadar.
Tu-mi șoptești acelea ascunse
Taine adânci,
Dar eu ca lut
Mă lupt,
Ca apa printre stânci,
S'ascult taine nepătrunse.
Te înțeleg doar câte odată
Dar la lume
De spun,
Nebun
Nume mi-ar pune,
Căci mică și searbădă-i lumea toată
Te strânga acuma cu amar,
Ăst lut rece.
Dar
E'nzadar,
Căci trupu-mi trece
Iar tu prin vremuri ești hoinar.
Când pribeag prin alte lumi,
Singur ai să treci,
Să-ți aduni

Și la o parte să le puni
Amintiri reci
De oameni răi, oameni nebuni.
Suflete ia-ți sborul iarăș,
Căci destul mi-ai fost tovarăș
Decât un om cum oameni sunt
Mai bine rece'ntr'un mormânt.

Juberianu Const.
cl. VI-a L. T. D.
Caransebeș

BCU "1 Decembrie 1918" Central University Library Cluj
Disperat

I.

*Te aștept în parc
să vii
Durerea inimii
să mi-o descarc.*

II.

*In ferestre lumânările
s'aprind
Pe cer apar stelele
sclipind.*

III.

*Cu pas de visător
calc pe frunze moarte
Gândul meu rătăcitor
e dus departe.*

IV.

*Sunt disperat
a pus ultima speranță
Și știu cu siguranță
că m'ai înșelat.*

V.

*Mă 'ndrept spre casă
Pe străzi singuratice
Ascult cum fredonă vântul
Marșuri tomnatice.*

Ș. M. Pribegeanu

O vreme, vreme!

O vreme, vreme cu pașii repezi, urmăm a ta chemare
Un dor pustiu ne-aruncă robi, pe veșnica-ți cărare.
In goana unui vis nebun, ne adâncești mormântul
Și câte chinuri și dureri ar îndrăgi pământul...

Din alb argint și negru fir, ne făuriți în zare,
Un giulgiu des și-apăsător, de stranie 'ngropare
Un vâl al său a și pierit, în umbra morții crude
Iar altul coborând spre noi, pândești vieții trude.

De-ar prinde zările de zări, un zid să-ți prindă calea
Atunci o vreme, ai vedea, ce crudă ne e jalea!..
Atunci plecate-vei s'alini, suspinul lin din ceteni,
Și'n volbura-ți de-un suflet nou, am deveni prieteni.

Dar a spera e un cuvânt viclean, o tristă melodie
Ce 'nbată vieți și poartă lumi, spre sfera ei pustie
Căci peste universu'ntreg, domnește-o lege-a firii
Iar noi străini cătăm în veci, o cale-a fericirii.

O vreme, vreme, nu privi la lumea trecătoare
Căci scopul tău e mai înalt, puterea ta-i mai mare!..
Dar de ne porți slavi de vieți, pe margini de morminte,
O dă-ne taina lor de veci și du-te înainte.

Genoveva Macavei
L. O. D. Iași

Amintire din copilărie

Vremea trece. Oamenii îmbătrânesc, părul le albește și tinerețea pierе cu încetul, lăsând doar amintirea.

La bătrânețe, omul care e zdrobit de vremea ce apasă pe umerii săi, se oprește din alergătura amețitoare și obositoare a vieții și privește înapoi în trecut, pentru a mai vedea clipele fericite care azi nu mai sunt.

— „Oare ce-am făcut?“ este o întrebare pe care și-o pune omul tot mai des către capătul vieții sale.

Și interesant că această întrebare ne-o punem numai atunci când suntem mai slabi și mai neputincioși în fața soartei, atunci când e prea târziu. Și atunci ne apare înainte, din adâncimea trecutului, o mulțime de clipe fericite, sau poate vreo faptă, un pas greșit, care făcut altfel ar fi putut schimba multe, poate chiar mersul vieții noastre. Și totuși ce bine e să-ți amintești de câte un lucru, să retrăești o clipă fericită, chiar și așa, neputincios cum te afli. Cei mai mulți ar dori să retrăiască clipele copilăriei lor. Da cei mai mulți, căci cei mai mulți numai la bătrânețe înțeleg ce fericire e să fii copil. Mulți doresc să fie tineri, căci în tinerețe omul face cele mai multe pasuri greșite, care duc totdeauna la schimbarea sorții.

Eram în clasele primare. Era o iarnă cu zăpadă multă și înghețată de formau niște ace tăioase ca lama. În curte copiii se băteau cu zăpadă. Și eu mă jucam cu ei. Un bulgăre de-al meu lovi o fetiță în obraz, de-a început să-i curgă sânge. Domnul învățător mi-a cerut carnetul ca să scrie ce am făcut și apoi m'a trimis acasă. Eu am stat la poartă o bucată de vreme, pâuă ce am văzut pe copii venind doi câte doi. Am crezut că ei merg acasă și am luat-o la picior. În realitate mergeau la muzeu. Natural, am ajuns prea de vreme acasă. Tata bănu-

ind că și Aghiuță are parte în această treabă, mi-a cerut carnetu și a dat peste fila cu pricina, bat-o focul. I-a făcut semn lui Sântu Nicolae din colț să-și încerce puterile pe părțile mai moi ale prea cinstitului meu corp. Dar eu o luai la fugă prin casă, țipând în gura mare, însă Sântu Nicolae fiind mai odihnit decât mine, m'a ajuns din urmă, începând să sară pe spinarea mea prea nevinovată, neuitând să lase și niște urme frumos colorate, dar destul de dureroase, pe timp de o săptămână.

Această întâmplare, precum și multe altele, au făcut din mine un dușman de moarte al sfântului. Dar vremea trece și cu vremea oamenii se împacă, chiar și cei mai răi la inimă. Sfântu nu se prea leagă de spinarea mea, iar eu nu-l prea scot din sărite. Așa trăim noi în pace și înțelegere. Dar când văd pe copii bătându-se cu zăpadă, îmi aduc aminte de această întâmplare și spinarea îmi furnică parcă de mângăerile sfântului din colț.

Tămaș Roland

cl. IV. C. D. L.

In ochii tăi

*In ochii tăi plutesc adâncuri
Și munți din negre depărtări,
Și plopî cu vârfuri împlântate,
In undele încremenitei zări.*

*In ochii tăi e liniștea Moldovei,
Din adâncimea codrilor de brazi
Și ceerul bătrân al slovei,
Șoptit de fluer lâng' un iaz.*

*In ochii tăi e un amurg fără sfârșit,
O candelă cu pâlpâiri de rugă;
Un glas de bucium ce'n adâncuri rătăcit
Nențelesul dragostei îndrugă.*

BCU Cluj / Central University Library Cluj

*In ochii tăi sunt stropi de funigei de toamnă,
O zare de marmoră peste strană,
Un glas ce din adâncul lor ne cheamă
Cuminte ca 'nchinarea la icoană.*

Gentiana, Iași

Cel mai frumos poem...

pentru I. S.

Azi,
dup' atâtea zbuciumări
și dup' atâtea rătăcirii,
o să adun
mireasma codrilor de brazi
și aurul ce saltă 'n valuri de pe mări,
și cântecul — eternei fericiri, —
să făuresc
cel mai frumos poem
scăldat în sânge 'mpărătesc.
Căci ochii tăi
sfântă iubire
'mi deschid atâtea căi University Library Cluj
și — atâtea farmece divine
își sapă cuib adânc în mine.
Cel mai frumos parfum
al dimineții,
se leagănă în cântece pe drum;
— Crăiasa tinereții —
Și-am să te scald în vise, și în sânge de poem,
tu însă, n'ai să crezi,
că e cel mai frumos poem.
Eternitatea o să ne sărute pe frunte,
și umbra pașilor tăi...
Iar paseri, flori, madone și regi
or să se 'nchine la marșul dragostei
ce-o să răsune prin cer și prin văi.

Azi,
dup' atâtea zbuciumări
și dup' atâtea rătăciri
adun
mireasma codrilor de brazi
și aurul ce saltă 'n valuri de pe mări
și cântecul — eternei fericiri —
și-am să-ți închin iubirea mea
cel mai frumos poem...

Ionel Bârzava
elev. Lic. Constr.

Dimineața

*Mantia neagră-a nopții ușor se tot destramă
Pân' pierе'n depărtare de zări întunecoase;
Tiptil lumina zilei s'apropie cu teamă
Investmântând viața în haine luminoase.*

*Un glob de foc deodată la orizont răsare:
Iar razele-i de aur ce împânzesc pământul
Se strecură sfioase 'n a foilor visare
Și'n moleșeala zării, ușor, adie vântul...*

*S'a deșteptat natura din tainicele-i vise.
In vraja dimineții s'aprind sclipiri de rouă,
Iar florile plăpânde, spre soare stând deschise
Cerșesc cu umilință izvor de viață nouă.*

Gheorghe D. Chirilă
cl. VIII. L. C. D.

Rugăciune

I.

Dece nu reînvie
În mine bucuria.
Dece nu-mi văd în față
Zâmbind, copilăria.

II.

Dece mi-e viața-amară,
De multă nostalgie,
Când dulcea primăvară,
Aduce veselie. University Library Cluj

III.

La toți citești pe față
Nespusă voioșie;
Dece singura-mi viață
E fără bucurie?...

IV.

O doamne ia-mi durerea,
Ce sufletul mi-apasă.
Redă-mi iar mângăerea,
Și-o viață mai aleasă.

V.

Să-mi strălucească fața
Cu zorii dimineții,
Să-mi înflorească viața,
Și anii tinereții!...

Viorel I. Ranga
cl. VI. L. C. D.

Tâlc de seară

*In sări mohorâte de toamnă
Gândesc la iubirea trecută...*

.
*Mă'nvălue 'n vălu-i durerea,
Pe frunte amar mă sărută,*

*Cu degetele ei de groază
Imi mângâie inima rece,
Cu glasu-i de sânge îmi spune:
— Nu crede iubirii ce trece!*

.
*Și seara coboară din dealuri,
In faldurii ei mă 'nfășoară,
Cu brațele-i mă 'mbrățișează
Ca și 'n respirarea-i ușoară,*

*Imi smulge din inimă picuri
Din râul etern al durerei
Și-mi spune: — Ah, nu fericire
Iubirii acesteea cere-i!...*

Traian Costa

Un fulg de nea

Privesc, pe gânduri dus,
venind de sus
săltând în sbor ușor
un fulgușor.

Și sunt mulți.
Cad din stele alte stele,
printre ele
visurile mele.

Și cad mereu.
Mi-e drag doar unul singur
ce joacă sglobiu
la geamul meu.

Cu ochii l-am chemat
și a venit:
ușor pe geam s'a așezat
și.. vai!... s'a topit!

* * *

Oare viața nu e tot așa,
în sbor ușor, un fulgușor de nea?

M. I. Brebenel

Gândiri din vremelnicie

Gândul aleargă, flămând de himere, colindând hotarele nestatorniciei.

Zările freamătă, chemând din adâncuri lupta destinului uman.

Zădărnicie... zădărnicie... zădărnicie...

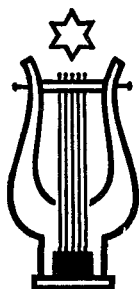
Suntem plămădiți din lutul ce-l frământăm.

Insetați, de foame, noi suntem licărirea fantomatică a stelei muribunde.

Târziu, când peste timpurile noastre se va zidi cetate și va crește pădure, vom bate la cea din urmă poartă :

— Deschide, părinte, deschide să pășească spre veșnicie încă un învins.

Horia Bujor

Descătușând iubirea

La geamul atâtor privigheri în noapte
Veghez icoana amintirii tale
Și clipele de eri — albe sandale
Pe glesna visurilor ți-am încins.

Mătasea lor să-ți înfioare trupul
Cuprins în frigurări de gând senin.
Și cum se scurge roua în cupa florii noaptea
De-i sărută nectarul și soarele îl svântă...

...În dimineți senine;
Așa să-ți curgă 'n tine
Și să-ți sărute ființa
Și să-ți rămână 'n suflet

Frumosul de nespus,
Al clipei sfinte 'n care
Simții a vieții curs
Gâlgâitor în tine.

Atunci și tu ca mine în nopți de privegheri
De pe pervaz veghea-vei icoana amintirii
Descătușând iubirea din farmecele firii
Și 'nmiresmând-o 'n vraja clipitelor de eri.

Emil Albu, Arad

Fără titlu

Pe băncuța de sub teiul
Vestejit de-al toamnei vânt,
Stă o fată și în noapte,
Îți trimite gând cu gând...

Îți trimite doruri multe
Frunze aurii de tei
Și-un buchet de lăcrimioare,
Picături din ochii ei...

De i-ai ști tu Dandy dorul,
Și-a ei patimă nebună,
Ai veni să-i mângâi fruntea,
Cu 'n sărut sub clar de lună?...

Ai veni să-i spui în șoapte
Un cuvânt de alintare,
Să sorbi lin din cupa plină
De iubire-a ei suflare?...

Numai noaptea-i știe dorul,
Numai frunzele de tei,
Cad, și-i mângâie în noapte,
Părul, fruntea, ochii ei...

Doina

Sargon

I. Nebunul.

Pe timpul când Absurbanipal domnea atotputernic peste numeroasele sale state, trăia în Ninive un tânăr cu numele Sargon. După însușirile sale alese, se prea poate să fi fost un urmaș al aceluia rege vestit, Sargon din Agadè.

Bogăția l-a făcut să aibă mulți prieteni. Deși avea toate din belșug, nu era leneș și muncea din zori până noaptea târziu. De tânăr, ajunge să cunoască o mulțime de lucruri, pe care majoritatea semenilor săi le ignorau. Știa că pământul se învâртеște în jurul său și în jurul soarelui și aceasta îi aduse ura și batjocura magilor, care îl declarară ca dușman al statului.

Cunoștea toată știința din timpul lui și nemulțumindu-se cu atât, caută să descoase viitorul. Astfel, descoperi că pământul este rotund și că, învârtindu-se în jurul său, formează o forță centrifugă și una centripetă. Acestea, precum și altele, îl făcură să fie privit în tot orașul ca un profanator al celor sfinte. Când spuse însă, că soarele, stelele, pământul nu sunt zei, ci simple planete — fără viață; precum și că apa este un lichid mort, indignarea în oraș fu atât de mare, încât numai renumitul său nume îl scăpă cu viață. Chiar Marcel Preot, prevenit de necredința acestui fiu, îl chemă la sine și bătrânul mag căută să-l readucă iarăși la calea cea adevărată; arătându-i prin nenumărate dovezi că soarele este zeul suprem — el conducând lumea — și-i dovedi pe rând și divinitatea celorlalte astre. El ascultă pe bătrânul venerat, cu respect, neîntrerupându-l. Bătrânul credea că și-a ajuns scopul și fu nespus de mândru de sine. În realitate, el nu-l întrerupse, nu fiind-că ar fi fost convins de vorba magului, ci fiind-că avea mult bun simț și nu voia să contrazică o față atât de respectată. Știa să-și frâneze patimile și nu ținea ca dreptatea să fie cu tot dinadinsul de partea sa.

Față de semenii săi se purta ca un adevărat filozof. Era generos, cu mult spirit, nici odată nu insulta prin batjocuri, bârftiri,

deciziuni ignorante, sau cu înjurături. Știa că batjocura este mai dureroasă chiar decât înjurătura cea mai grosolană — deaceea se ferea ca de foc să o practice. Nu se lăsa purtat de amorul propriu și nici pe femei nu se fălea că le subjugă.

Fiind înțelept și-a dat seama că bogăția este efemeră și pentru aceasta nu ținea ca consoarta sa să aibă pământuri întinse, mărgăritare mari și sclavi mulți care să o înconjoare. Fericita, pe care a ales-o să-i devină tovarășa vieții, a fost o femeie frumoasă, cu însușiri alese, dar cu o avere nu prea de admirat. Se chema Zara și era renumită în tot orașul prin calitățile ei fizice și sufletești.

Având un suflet nobil, sincer, drept și fiind sănătos, cuminte și plăcut, crezu că doar căsătoria cu Zara îi mai lipsește ca să devină fericit. O iubea mult și iubirea lui era virtuoaasă și temeinică, pe când a ei era pasionată.

În fiecare seară se plimbau pe malul Tigrului și numai bătrânele valuri, precum și frunzele palmierilor care-i acopereau, ar putea să spună câte vorbe dulci nu și-au spus unul altuia, câte suspine de amor nu au fost răpite de zefirul care se ținea pe urmele lor. Sub acești falnici palmieri, iubirea lor s'a cimentat și tot aici au hotărît ziua când să se unească în fața zellor și a oamenilor.

Zilele, încrustate în dulci bucurii, treceau una după alta și ajunul zilei mult dorite sosi. Seara aceasta era mai frumoasă ca toate celelalte, iar razele purpurii ale soarelui se oglindeau cu atâta farmec în apa limpede ce curgea la umbra palmierilor, de parcă și ele ar fi fost pătrunse de fericirea celor doi îndrăgostiți.

Tocmai pe când se îmbrățișau mai cu dor, când vorbele lor erau mai aprinse și sărutările mai azătoare; din stuful ce-i înconjură, eșiră patru sclavi, purtând arme și cu chipuri groaznice. În frunte era stăpânul lor și el venea mai vijelios și mai amenințător ca ceilalți.

Sargon recunoscă pe dușmanul său Acadin. Acesta era fiul unui ministru, pe care lingușitorii tatălui său îl făcuseră să se creadă mai presus de orice. El ura de moarte pe Sargon pentru calitățile sale și pentru știința sa, pe care el se chinuia din răspuțeri să nu i-o recunoască. Calitățile lui erau tocmai cele contrare ale lui Sargon și era renumit la băutura, înșelătorie și chiar furțaguri.

Credea totuși că valorează mai mult ca Sargon și era desnădăjduit că Zara nu l-a preferat. Această gelozie pornită din vanitate, îl făcea să creadă că iubește la nebunie pe Zara. Și'n capul acela hidos, gânduri de răzbunare cloceau încă de multă vreme. Socoti că cea mai mare răzbunare ar fi să răpească pe Zara, pe care în definitiv o iubea și el „la nebunie“ — așa — și spunea.

Planul rumegat la adăpostul urii, nu aștepta decât înfăptuirea. Iar ca răzbunarea să fie și mai desăvârșită, își alese ca zi în care să-și aplice proiectul, tocmai ajunul căsătoriei dușmanului. Acest ajun sosind, el își alese patru sclavi, dintre cei mai puternici și mai devotați, îi înarmă bine și veni la locul pe unde știa că va trece Sargon. Intr'adevăr, Sargon veni cu Zara, urmat la mai mulți pași de doi sclavi și aceia înarmați.

Ciocnirea dintre ei fu puternică. Părea că pământul s'a despicat, iar apele Tigrului se înroșiră de sângele ce curgea. Lupta ținu mult timp, totuși până la urmă, datorită forței pe care o dă curajul și iubirea, Sargon reuși să ucidă trei dușmani, iar pe ceilalți doi, între care era și Acadin, să-i pună pe fugă.

Zara văzându-se scăpată, se alipi de iubitul ei, spunându-i printe lacrimi :

— O iubitul meu! Până acum te-am iubit ca o iubită, ca o soție, dar de acum te iubesc și mai mult, căci tu mi-ai salvat viața și onoarea mea. Și-i spuse și alte vorbe dulci și mângâietoare, așa cum numai femeile se pricep.

Sargon fu rănit greu la cap. O tăietură adâncă îi brăzdă osul, ajungând până la creier și din rana larg deschisă și groaznică la vedere, sângele curgea în valuri. Fu dus pe brațe acasă de sclavii săi și ei greu răniți și urmați de Zara.

În tot timpul cât a zăcut Zara l-a îngrijit cu atâta devotament și dragoste, încât el se gândea dacă va fi în stare să-i răsplătească așa cum merită. Nici un minut n'a plecat dela căpătâiul lui și mâinile ei au făcut mai mult ca știința numeroșilor medici ce au fost chemați. Rana s'ar fi vindecat dacă n'ar fi intervenit o infecție periculoasă. Atunci se trimise chiar după Helios, cel mai vestit medic de pe timpurile acelea. Acesta veni gârbovit sub povara

anilor și a științei ce o posedă. Toată lumea îl admira pentru numeroasele-i cunoștințe și pentru marea lui știință și chiar el era foarte mândru de asta.

Se uită la rană, mormăi printre dinți nemulțumit, apoi ieși afară să se consfătuiască cu ceilalți confrați. Sargon ceru să i se spună adevărat hotărârea consiliului. Atunci Helios, înaintă majestuos și-i spuse: — „Rana este incurabilă. Sabia a tăiat osul și a lovit creierul. Inteligența este deci pierdută și când abcesul se va sparge, vei deveni un...” Toată lumea admiră înalta știință a lui Helios, compătimitind în același timp pe Sargon.

Sargon se consola singur. Pentru el Zara era totul: viața, rațiunea sa. Ce-i mai trebuie rațiune când o are pe ea? La ce i-ar folosi această rațiune fără ea? Intr'un cuvânt, iubirea puternică îl făcu să nu simtă durerea rănii și să nu-și dea seama de nenorocirea mare și apropiată. Ar fi fost în stare să-și dea și viața, numai pe ea să o știe fericită.

Dar, din ziua când vestitul Helios prezise tristul adevăr, ea nu mai era la căpătâiul lui. Crezu că este bolnavă și îngrijorat trimise pe un prieten să se intereseze de sănătatea ei. Acesta se întoarse mai palid ca moartea. Sargon banui ceva groaznic și ochii săi neliniștiți cereau răspunsul. Prietenul îi întinse în tăcere un bilet, pe care Zara așternuse aceste cuvinte: „Nu pot trăi într'o casă cu un nebun“...

Lovitura era teribilă. De durere sări din pat și începu să se lovească cu pumnii în cap și în piept. Prietenul sări să-l oprească, în ajutorul lui veni și un sclav; dar până să-l întindă pe pat, din fatala rană sângele curgea negru... De spaimă au uitat să cheme pe medic și l-au bandajat ei. Și fiind-că el voia să se scoale din nou și să-și rupă și acest bandaj, au fost nevoiți să-l lege de pat. După câțva timp rana se vindecă cu desăvârșire, iar inteligența nici măcar n'a fost atinsă.

După ce rana trupească se închise, mai rămase sângerând cea sufletească. Dar zeii se milostiviseră pentru calitățile sale alese și trimiseră mântuirea și rănii acesteia. Și iată cum: Printre primii cari auziseră fericita veste, a fost și Zara. Ea alergă într'un suflet la iubitul ei și cu torente de lacrimi îl roagă să o ierte pentru nesă-

buitele cuvinte ce i le scrise. Ii spuse că ele au fost scrise într'un moment de inconștiență mintală și de aceea să nu dea crezare lor, ci amorului ei nemărginit. Ii mai spuse că fără el viața ar fi un chin și că, decât să-l mai părăsească un moment, mai bine și-ar tăia vinele dela mâini.

Plânse și-l imploră atât de mult, încât înduioșat șterse pentru totdeauna din inimă acele cuvinte crude. Incepu să o iubească tot așa de mult și cu încetul despărțirea dureroasă deveni un vis urât, dar pe care l-a trecut cu bine.

Dimcea P.
cl. VIII, l. I. C. D. L.

urmează.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Ciclul „Chemarea Munților“

Apus...

*Se stinge freamătul ierbii uscate...
Murit-a lângă tulpinele subțiri
Vântul cel meșter în cântece
De dor...*

*Incremeniți în veșnicie-s munții
Cu trupul îndoit de anii grei;
In codrii de umbră timpul se-oprește
Tăcut.*

*Privesc înfrățit cu verdele covor
Albastrul sfâșiat în jocul norilor*

*De nea. Tu nu știi că'n poiana tănuită
Sunt singur?*

*Apusul își tremură raza de aur
In pulberea nevăzută a văzduhului...
Măreții brazi par colonade reci
De templu...*

*Ascuns e altarul vechiu de jertfă
Sau, poate e în sufletul meu?
Vino să ne rugăm pentru soarele
Ce moare.*

*Un greer cucernic e preot de taină
Și o pasăre în tremur lin răspunde...
Pe margini de ape și-aruncă 'nserarea
Mantia.*

BCU Cluj / Central University Library Cluj

*De ce nu răsari din tânăt frunziș
Cu foșnet ușor? Aș vrea să întreb
Adâncul ochilor tăi: „Nu mi-ai adus
Fericirea“.*

*In zarea ce'nchide pleoapa de fum
A timpului mână presară 'ntunec.
Tu n'ai venit în seara de vrajă să pășim,
La altar...*

*..De codru se izbește tăcerea
Și-alunecă fugară printre crengi,
In cupe de flori nevăzute aprinde
Tămâia
Somnului...*

Nana

Legenda Lunii

1

Trăia un fiu de împărat
Frumos nevoe mare
Și de curteni era stimat
Și se numea el Soare.

2

Și mândrul împărat voia
Mireasă să-și găsească
Dar nici o fată nu putea
Pe Soare să-l iubească

3

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Era el Soarele frumos
Și-i strălucea cununa
Cerca de geaba 'n sus și 'n jos
Nu-l îndrăgea nici una

4

Era o fică de curtean
Frumoasă ca o floare
Și ea iubea pe un oștean
Care slujea pe Soare.

5

Frumoasă ca un crin era
Și surâdea întruna

Și toți se 'ndrăgosteau de ea
Și se numea ea Luna.

6

Și mândrul Soare într'o zi
Grăi către crăiasă :
— „Vrei tu stăpâna mea să fi“
„Să fi a mea mireasă“?

7

„Să-ți pun pe cap coroana mea“
„Să-ți dau a mea lumină“
„Iar tu frumoaso de vei vrea“
„Să fi a mea regină“.

8

BCU Cluj / Central University Library Cluj
— „Frumoase crai“ îi zise ea,
„A ta e lumea toată“
„Eu însă nu pot fi a ta
„Căci inima mi-e dată.

9

„Iubesc nebună pe-un oștean
„Și dânsul mă iubește
„E ca și mine un curtean
„Și Terra se numește.

10

Atuncea craiul supărat
Spre a-și arăta puterea

70

Chemă boerii toți la sfat
Și-l exilă pe Terra.

11

Umilul Terra trebui
Să-i dea ascultare
Și resemnat el într'o zi
Se aruncă din Soare.

12

Și Soarele se 'ntunecă
Și blestema întruna,
Căci exilatul când plecă
Luă cu el și Luna.

13

Și din palat o tot privea
Cum se pierdea în zare,
Iar ea cu cât se depărta
Se micșora mai tare.

14

Și de atunci ne 'ncetat
Măsura Soare zarea,
Luna-l vedea pe împărat
Și-i asculta chemarea

15

Ea rătăcea pe-aripi de vânt
Se risipea în vânturi,

Ca un ecou dintr'un adânc
Ce se pierdea'n adâncuri.

16

— „Te urcă 'n cet frumoasă stea“
„Să-mi fi însoțitoare“,
„Să-mi fi soție de vei vrea“
„Și să domnești în soare“

17

„Din mare norii au ieșit“
„Și se întorc în mară“,
„Iar tu din soare ai fugit“
„Ci vino iar în soare“.

18

BCU Cluj / Central University Library Cluj
— „Măria Ta, noi la un loc“
„Nu putem sta 'ntr'o țară“,
„Eu sunt o gheață tu un foc“
„Și unul o să moară“.

19

Și făr' s'adauge un cuvânt
Zâmbea ușor lui Soare
Se întorcea către pământ
Și s'oglindea în mare.

20

Și Soarele răzbunător
Când ei mergeau la vale,

72

Trimise-un vraciu în calea lor,
Și-i despărți din cale.

21

Și de atuncea ne 'nțetat
Pământul și cu Luna
Din vraja crudă n'au scăpat
Și rătăcesc întruna.

22

Se întâlnesc din când în când,
Și ea-i zâmbește dulce
Apoi se pierde de pământ
Și merge să se culce.

23

Răsare 'n liniștite seri
Apune, iar răsare,
Se 'nalță din întinse mări
Ca să apună 'n mare.

24

Pământul îi trimite blând
In treacăt blânde șoapte
Ea se depărtă de pământ
— „Voiu reveni la noapte.

Giagim Iosif
cl. VIII, L. T. D.
Caransebeș

Epigrame

**Lui Corneliu Pop, L. S. V. Beiuș,
la poezia „Povara nătângă“.**

Din stelele ce te-au zărit
Doar una-a plâns! Hm, treaba lor
In schimb acei ce te-au cetit
Te-au plâns în cor.

**Lui „10 Jimmy“ L. Com. care nu
știe că predicatul se acordă cu
subiectul în număr (gen și caz)**

Toți îi „urmărește“ sborul...
...Ușa stă tot „pe perete“.
Pentru luna viitoare
la gramatica băete.

Giagim Iosif
Cl. VIII. L. T. D.
Caransebeș.

Acrostih

pt...

Cunoscuta floare rară :
„Fericirea“ am căutat-o
Ani de-a rândul, pretutindeni ;
Lipsa ei doar am gustat-o
Tare
Ochii-mi lacrimi de durere
Râsul nu mi-e decât plâns ;
Râs silit și nu plăcere
Inima îndoliată
Ingropat-a sub o cruce
Chip duios de fericire
Care astăzi mi-se duce.
Intr'o zi - nu-i mult de-atuncea -
Un năvalnic zâmbet - mit -
Coborând din ochi-ți negri
Tot visul mi-l-a vrăjit.
Azi se duce fericirea,
Ai luat-o azi cu tine...
Un prea fericit m'ai face
Visul tău să-l lași cu mine.

— M I —

In urma serii

Când seara se revarsă peste castani 'n floare
Ca liliacul tainic mă pierd prin umbra lor,
Tresar când frunza plânge, când vântul o adie
Și'n pumnii mei de ceară prind roua genii lor.

In triluri vagabonde se deapănă 'nserarea
Și'n urma ei pribeagul poet cu gând hoinar
Cuprinde'n suflet taina durerii ce'mpresoară
Aleea'ncremenită, pierzându-se cu totul în marea de cleștar.

F. Ardelean

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Sete

din vol. în m. s. „Au cântat cocoșii“

Azi m'am întins gonind pe aceeași urmă,
Prin codrii vechi ai zărilor de aur ;
Azi m'am pornit cu gândurile, turmă,
Ca să cuprind un infinit tezaur.

Mi-e sufletul un sâmbure din zare,
Din infinitul zărilor întregi ;
O, vreau popas în leagăn de cântare
Că'n baerele zării să mă legi.

Azi vreau să beau din infinite oaze,
Ca să-mi astâmpăr setea din părinți.
Gonesc mereu prin codrii vii de raze
Purtat în sbor de tainici năzuinți.

Am auzit un clinchet lin de ape
Și-am întrebat Luceferii stăpâni
Ei mi-au șoptit: E-atâta de aproape ;
Și de atunci gonesc de săptămâni.

Mi-am sfâșiat picioarele de stânca sării,
Și mâinile mi-s pline azi de spini ;
Mi-am înălțat palat la poala depărtării
Dar pentru-ai mei — și nu pentru străini.

Mi-e sete azi... Dece nu mai fugi de mine?..
O,... lasă-mă în brațe să te prind ;
Mi-am înălțat cetate 'n zări senine,
Din miile de cărămizi de gând.

Octavian Popa

Toamnă

E liniște pe câmp s'a 'ntunecat.
Doar șipet trist de păsări călătoare
Se strânge în noapte, insetat
După căldura razelor de soare.

E toamnă-acum și frunza ruginie
Se-așterne 'n drum, grămezi lângă zăplazuri
S'a rătăcit din stol opasăre târzie
Și a deschis în zori a norilor zăgazuri.

Pribeagul vânt, glumind, mi-aduce 'n taină șoapte.
Gândesc la ele 'ntr'una și-adorm cu ele'n gând
Dar nu știu ce visez în fiecare noapte,
Că'n zori de zi adesea eu mă deștept plângând.

Luciana Brizu

Mama

Pe un mal de apă lină, ce se pierde 'n blânde șoapte,
O căsuță alqă, mică se zărește 'n neagra noapte ;
Lângă ea salcâmi, în toamnă, lin se leagănă de vânt,
Pe când cea diș urmă frunză sboară-alene spre pământ,

În căsuța fără lampă, la a focului văpae,
Ce aruncă slabe raze; care mor prin colț de-odae,
Trei copii privesc, cu lacrimi, spre un pat unde'n durere
Zace-acuma scumpa mamă, singura lor mângăere.

Au avut și ei odată frați; ce-abia îi țin minte
Ce-i iubeau ș-ades la piepturi îi strângeau cu dor fierbinte;
Dar trecând hotar vremelnic, ei s'au dus în a lor țară,
Cu nădejdea să se 'ntoarcă, ca stăpâni, în primăvară...

Focul moare'n neagra sobă... Copilașii plâng mai tare;
Căci în jur și'n a lor inimi se coboară 'ntunecare...
În odae nu-i opaiț, ca l'a flăcării lumină
Să privească 'n ochii mamei; ce prin lacrimi îi alină.

Și, târziu, când totul tace sub visările stăpâne
De sub geamul casei triste urlă'n lanț bătrânul câne.
Dintr'un ram, o cucuveauă duce'n cântul ei subțire
Spre căsuța ne-adormită țipete de rea vestire...

De odat; prin tresărire, se ridică buna mamă,
Și cu brațele întinse pe copii la ea îi chiamă.
La'l ei piept cu desnădejde ea îi strânge și-i sărută
Încercând s'alunge teama, ce în suflet șade mută...

Când al morții negru înger vine ca o nălucire,
Biata mamă cade-o clipă sub cumplită presimțire...
Apoi, pipăind copiii, spre a ști de mai trăiește,
Printr'un glas, abia în șoaptă, către ceruri ea grăiește:

„Doamne milostiv Stăpâne, 'ntinde mâna Ta 'ndurată
Și oprește dela moarte pe o mamă 'ndurerată;
O, Fecioară, știi prea bine ce e dragostea de mamă,
Deci Te'ndură de micuții, ce prin țipete mă cheamă.“

„Nu vreau viață pentru mine; căci a mea e tristă foarte;
Dar mă doare de copii-mi, ce se duc și ei la moarte.
Cu un colț de pâine tare, cum putea-vor să trăiască
Când, lipsită-i azi de milă toată ceata creștinească?“

Ca prin vis ea vede-o rază coborând din Ceruri Sfinte;
Și prin ea zărește Sfânta venind fruntea să-i alinte...
Săvârșindu-se minunea, mama pleacă a ei față
Și-apoi doarme 'n vis cu Sfânta având trei copii în brață...

Cucuveaua nu mai cântă; câinele-a tăcut de-odată
Iar pe cer a nopții lună, se ridică 'nseninată...
In a păcii armonie totul doarme în visare,
Când al morții înger pierе supărat, în depărtare...

Lică

Lic. „T. D.“ Caransebeș.

O întâmplare din copilărie

Era cald. Soarele frigea ca jăratecul unui cuptor. Florile în grădină erau ofilite și frunzele răsucite, păreau că se tânguesc după câțiva stropi de ploaie. Nici un ci-ripit de pasăre, nici o adiere de vânt; doar un țârâit scurt al unui greer se mai auzea din când în când.

Eram singur acasă. Ai mei plecaseră într'o localitate vecină și mă lăsaseră în grija unei bătrâne servitoare care, făcându-și de lucru într'un ungher la umbră, uitase demalt de mine. Și eu îmi găsisem de lucru cu niște jucării vechi Deodată, poarta se trânti ca isbită de furtună. Văzui pe prietenul meu alergând într'un suflet zicându-mi:

— „Vino repede, la noi în grădină într'un pom este un roi de albine, poate este al vostru“.

Noi aveam multe albine și văzusem deseori pe mama cu ce ușurință deslipea ciorchinele de albine de pe o creangă cu câteva isbituri puternice în ea.

Mă crezui în stare să fac această operație singur, îmi fulgera prin minte bucuria ce o voiu face mamei, arătându-i seara noul stup prins de mine.

Creanga cu roiul era destul de jos.

Eu mă suii pe un scaun cu coșul în mână, iar prietenul meu cu cârpa aprinsă. Din câteva lovituri în creangă, roiul trebuia să cadă în coș, dar îmi căzu în cap.

Simții câteva împunsături, o usturime mare, o vâjâială în urechi, apoi... nu mai simții nimic. Când m'am

trezit, mama era lângă mine, iar eu umflat ca un balon gata să sbor. Ochii îmi erau umflați deabia puteam zări printre gene, buzele și limba și tot.

Poate, nu voiu mai încerca niciodată să prind roi, dar desigur, niciodată nu voiu renunța la miere.

Ișfan Daniel

cl. III. b. C.D.L.

Lui Daf

Daf!!!
Duf! Uf!
Pif, paf, puf.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Epigrame.
Cantități
Enormități,
Subiect variat
Nesecat.

Ne 'ntrecut.
Talentat
Spirit fin
Neblocat.
De admirat.

Humor nou
De noua ani
Fără bani.
Neforțat
Minunat.

Abundent
In talent.
Revărsări
Inecări
Și stagnări.

Studiat
Și precis.
Fără zar
Plin de har
Și calvar.

Nădușeli
Și stropșeli.
Nervi mereu
Foarte greu
Să-l înghiți.

Daf!
Doar praf.
Rarități
Nulități
Te lipsești

Binișor ar lucra
De-ar lăsa
Obiceiu
Și nume vechiu
(Adică Daf),
Doar făcând
Un catren
Epitaf.

V. P. VIII, Ș. N. T.

Dor de primăvară

Au trecut zilele friguroase de iarnă. Razele aurii, ale soarelui, intră în cameră, mă chiamă afară la câmp la natură. Mă îmbrac repede și plec. Abia am ieșit din casă, simt aerul curat de primăvară, îmi umplu plămâni cu aer răcoritor. Câmpul, care nu demult era pustiu, e acoperit de un covor verde. Au înflorit liliacii, merii, prunii, tot a înviat. Prin aer sboară câte un gândac răgace, aștept să se așeze să-l prind. Dar și lui îi place primăvara, cu libertatea și sboară până nu-l mai văd. Ajung într'o păduriță, pe primul copac o ghi-onoaie, cu penele frumoase, îmbogățește culorile vii ale naturii. Intrând mai adânc, aud o gălăgie, produsă de brebeții fără număr, cari sar și ciripesc pe crengile înverzite. Mă așez pe o bancă, să simt plăcerea primăverii. Prin gând îmi trec atâtea planuri de bucurii, de libertate, de vacanță. Timpul trece prea repede, cu greu mă despart de natură. Mă întorc pe altă cale, pe o câmpie, văd ogorul înverzit, deasupra mea rândunelele sboară, pe lângă drum văd o barză îngândurată, stând într'un picior. Imi aduc aminte, că vine din zări îndepărtate, unde o fi o lume mai fericită, fără griji pentru ziua de mâine, unde nu sunt morți, eroi de război. Poate îi pare rău că s'a mai întors la noi, dar cred că ea nu știe ce-i războiul. Ea se gândește la cuibul ei din coșul de prin sat, unde e mai la adăpost de bombardări, decât noi orașenii. Apropiindu-mă de barză, ea își ia sborul și cu ea și gândurile mele rele. E doar

primăvară. Incepe o viață nouă, a reînviat natura, în sufletul nostru reînvie o speranță, speranța păcii.

Nici nu am observat ce repede am ajuns în oraș. E seara, visurile de primăvară s'au terminat. Incepe iarăși un vânt răcoros. Mă gândesc la ziua de mâine, la școală, câte griji mă așteaptă acasă. Încă n'a sosit de tot primăvara, abia când va începe vacanța de Paști. Va sosi încurând și primăvara tuturor Românilor, când refugiații se vor întoarce iarăși la casele lor, iar frații noștri subjugați nu vor mai fi batjocoriți. Acea va fi cea mai frumoasă primăvară!

Aprilie 1944.

Popovici Doru
cl. III. B.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Ție...

*E liniște, tăcere... și noaptea e adâncă
Numai zefirul dulce se mai aude încă;
Când sburdă printre ramuri răpind a mea gândire
În suflet el îmi cerne divină liniștire.*

*Și când adânc, sălbatic pe sub bătrânul brad
În repede cascade cad apele în vad,
Iar luna visătoare pe bolta ei senină
În noaptea cea adâncă e singură regină,
Tăcerea sfântă — a nopții îmi place — atât de mult*

*Incât mă fură vraja și nu o mai ascult...
Când freamătă frunzișul în glasul lui molcom
El cântă — atât de dulce cum n'a cântat vreun om
Și-aud atunci o taină adâncă și divină
De care a mea minte și inimă e plină
Și pătrunzând aevea întinsul fără margini
Din cruda mea simțire au mai rămas paragini*

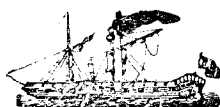
*Căci sufletu-mi te cântă și ochii tăi albaștri
In fața mea apar ca'n ceruri dulcii aștri
Gândirea wă răpește în lumi de farmec pline,
Dar tresărind revin căci dragă, fără tine
E searbădă gândirea și sufletu-i pustiu
Natura-i fără farmec și frâu nu pot să ții
La mii de gânduri triste, la mii de 'ntrebări crude
Ce'ncet m'ar mistui. — Doar genele-mi lungi, ude
Ar spune cui le-ar vede că sufăr în tăcere,
Că'n viața mea tu ești siugura-mi mângâiere;
Că inima-mi ți-e dată, că-ai mei creeri te vor
Că tu-miești vis, iubire, durere — chin și dor
Că tu doar mă'nțelegi, ființă mult iubită,
Deaceea tu vei fi în veci de veci slăvită!*

*Și când adânc, sălbatic repezi undele cad
Iar luna visătoare prin crengile de brad
Se oglindește 'n lacuri — abia atuncea văd
Că totul se petrece cum eu de mult prevăd,
Dar e'nzadar cu soarta să 'ncerci a te lupta
Căci tot ea-i învingătoare — deaceea o las, cum vrea
Să desfășoare'n tihnă pestrițul ghem al vieții,
Doar „visul“ să mi-l lase că-i 'npragul dimineții*

*Și sufletu-mi să cânte iubirea ce-o simțesc
Când tresărind într'un la tine mă gândesc.*

*E liniște, tăcere... și noaptea e adâncă
Natura doarme dusă: doar eu mai veghez încă
Iar sufletu-mi în cântec furat de-a lunii rază
In sferele senine cu tine el planează!*

Cyanus

O amintire din copilărie

Impreună cu părinții mei, am fost odată la Păltiniș. Era vară. Vremea era foarte frumoasă. Câmpul și pădurea erau verzi.

Păsările cântau prin copaci. Lângă un brad înalt și frumos, mulți copii se jucau. Mai încolo de ei, alții cam de vârsta mea, se jucau cu arcul. Locul de ochire era un brad bătrân.

Privindu-i mult, mi s'a făcut și mie dor să trag și eu la țintă.

Nu știu cum oiu fi făcut, că săgeata mea în loc să nimerească în copac, a lovit un băiat aproape de ureche. Doamne! Ce spaimă am tras până ce a venit mama și l-a pansat. Nu știam ce să fac, să-mi cer iertare sau să fug.

În clipele acelea a venit mama băiatului care cu bunătate mai mare ca mama, m'a dojenit ușor, spunându-mi: Dumnezeu, te-a ferit și pe tine și pe Gheorghe al meu, căci așa-l chema pe băiatul ce-l Iovisem.

Nu voi uita niciodată ziua aceea și nici pe mama lui Gheorghe, cu care am rămas bun prieten de atunci.

Ursă Liviu
cl. IV. B. C. D. L.

Iancule, Măria Ta

Dormi adânc înțelenit în humă
Străjuit de haite de lupanci ; Library Cluj
Apele tăcerii te sugrumă
Și din ram te plâng atâția ani...

Cât s'a'mbătrânit de mult gorunul,
Scorburile-i cresc sălbătăciuni...
Tu te frângi și bați în cruci cu pumnul,
Toate ce le-auzi îți par minciuni.

Ci tu nu știi cât te-așteaptă Moșii,
Cât ne suduesc dușmanii azi,
Cât au luat din țara noastră hoșii
Câte-s noi morminte printre brazi ..

Iancule, ne-au scos din nou căciula
Sărutând opinca altuia
Și am jertfit ca Voevodul Gyula
Fiica, Iancule, Măria Ta.

Scoală-te odată, Doamne, iară,
Doinile prin munți să ni le suni;
Pe potecile de-odinioară
Să răsai din noapte și s'aduni

Mii de oști. că'n orișice răscruce
Zac fâșii de suflet dintr'un veac:
Ne'nchinăm din veci la sfânta cruce
Să ne dea Christosul nostru leac.

De-ai veni tu numai, căpitane,
Cum ți-am da vieața să ne-o ceri
Și-am fugi din jug să-ți fim cătane
Cu eternul cântec de dureri.

Ia-ți, Măria-Ta, sumanu'n spete,
Prinde-ți roibul și ți-l pune 'n frâu,
Făt-Frumos dorit de-atâtea fete
Să le mângâi, să le prinzi de brâu.

Și să știi că mare ni-e truda:
Arpad, Zoltan, Torun și Ștefan
Și năpârcile de azi din Buda
Ne au supt toți din sânge, an cu an

Dar acum nici noi n'am ști ce-i mila...
Vino, Doamne, du-ne iar, furtuni,
Din cetatea hunului Atila
Să rămână șgură și tăciuni.

Vino. căci așa ne este scrisa,
Cântec din dumnezeire frânt:
Ori să ne luăm Ardealul pân' la Tisa,
Ori să ne săpăm de vii mormânt!

I. Cernăianu
L. M. V.

Dor de Ardeal

După iarnă urmează primăvara și după furtună vremea bună.

Tot așa și după furtuna neamului, urmează timpul frumos, adică vremurile bune.

După terminarea războiului mondial, în anul 1918, s'a alipit pământul sfânt al Transilvaniei, scădat în sângele atâtor eroi cari s'au jertfit pentru cauza dreaptă „Libertate și Unire“, la Patria-Mumă.

De această bucurie, nu ne-am putut bucura decât 22 de ani, căci aceeași cotropitori, urmașii fiorosului și crudului Attila, profitând de unele clipe de slăbiciune ale țării, s'au repezit ca niște fiare hămesite asupra țării noastre, amenințată din toate părțile, mușcând din ea cu dinții veninoși ai barbarismului. Din aceea clipă am simțit și noi ce însemnează dacă din trupul nostru se rupe o bucată și ne uitam cu inima sângerând la bieții moți, refugiați, rămași fără adăpost cerșind și muncind din greu pentru existența de toate zilele.

Tot din această clipă, am simțit un dor nespus de pământul răpit de atmosfera frățească de acolo, de munții falnici doldora de bogății, de apele curgătoare, de frații încătușați în lanțurile robiei și în sfârșit, de tot ce ne leagă de acest pământ, răpit din glia strămoșească.

Cu dinții încleștați, cu pumnii strânși, cu ochii înlăcrimați, cu privirea pierdută în zare, atunci ne-am hotărît și ne-am oțelit voința noastră ca să ducem cauza dreaptă la bun sfârșit.

Au suferit mult frații noștri sub piciorul cotropitorilor, așteptând din clipă în clipă un strigăt de îndemnare la luptă, a vreunui Horia, Cloșca, Crișan sau Iancu.

Clipa a ajuns. Ceasul răsbunării a sunat. Dorul nostru a crescut și este mai mare ca oricând.

Ca un om copleșit de sete, care se apropie de izvorul mult așteptat și se repede asupra lui, așa suntem și noi...

Setea noastră e mare... mare de tot... aproape insuportabilă.

Căutăm să ne apropiem de momentul mult așteptat. Să revedem locurile părăsite, ca și niște păsări cari se reîntorc din țările calde, odată cu sosirea Primăverii.

Vom trece Carpații sburând, ca niște păsări spre cuiburile noastre dragi.

Regele, țara și neamul, așteaptă cu inimile palpitanând aceste momente copleșitoare, care trebuie să vină și vor veni.

Alexandru Petculescu
cl. III, b. C. D. L.
Timișoara

Imbătrânesc

*Zilele-mi se'nchină,
Iar în surdină
Anii mei suspină
Și se tânguesc
Că 'mbătrânesc.*

*In grădini vițele de vii
Cuprinse-s de melancolii
Și-atunci când le privesc
Ironic parcă îmi grăesc
Că 'mbătrânesc.*

*Ascultă! la bătrânii tei
Când bate vântul printre ei
Printre suspine cum vorbesc
Că 'mbătrânesc.*

*Apele ce curg,
Plopii în amurg,
Toate îmi șoptesc
Că 'mbătrânesc.*

Nichifor Mițuță

cl. VII. L. T. D,
Caransebeș

Anotimpuri

Raiei

Primăvară

Te-am cunoscut când primăvara
Își scutura pe infinit argintul,
Când mai albastră era seara
Și tot mai palid mărgărintul.

Când denii albe, de lumină,
Psalmodiau pentru castani
Și sufletul desprins de tină
Cânta iubire presimțită 'n ani...

Vară

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Pe cărări de suflet roadele se coc
Și-mi crește sufletul mai plin de tine.
Dar, toate trec pe-același scoc:
Iubiri, durere, rău și bine...

Sunt sus, pe culmea fericirii
Și plin de-avânt și plin de soare
— O, Doamne, nu mi-ai turnat din urmele trăirii
Tot ce-i iubire, cânt și floare!?!...

Toamnă

Cad frunzele iubirii mele pe cărări pustii
Căci putredă e roada sufletului meu.
Cu ele a murit și ultima nădejde de-a trăi
Și ultima credință 'n Dumnezeu...

Mi-e sufletul un cimitir de morți
— Eyub pe un bosfor închipuit.
Cu mâna grea de gesturi nefăcute bat la porți
Mântuitor cu ideal întrezărit...

Iarnă

Bătrân, din „Templu-Aducerii-Aminte“,
Privesc în valea timpului trăit:
Sunt numai cruci dărăpănate și morminte
Deșertăciuni și nici un dor cu-adevărat trăit.

Am plâns atunci: pustietatea vieții m'a durut!
Iar sufletul cu ghiare lungi de criminal,
Ingenunchiat la poarta paradisului pierdut,
Imi scormonea cenușa amintirilor,
Foi de veștejit santal.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Tică-Văliug

Pot să mor

„Ei“

I

Mi-aduc aminte că 'ntr'o zi de vară
Cu soare cald, surâzăfor,
Ne-am cunoscut întâmplător
In vieața liniștită dela țară.

II

Evenimentele au decurs normal:
Întâiu o mână 'ntinsă încet
Pe urmă numele șoptit discret
Pe un ton plăcut și amical...

BCU Cluj / Central University Library Cluj

III

.....
De câte ori gândesc la ea
Eu simt nevoia să privesc
Frumosu-i chip copilăresc
Ce-l socotesc icoana mea.

IV

Și acum când inima-mi palpită de-al ei dor
Aș vrea să-i spun și ei ce gândesc eu.
Î-aș spune apoi lui Dumnezeu:
De-acuma, Doamne, pot să mor.

D. Ufirt

cl. V B. L. M. „M. V.“

Ideal

Te-am așteptat în pragul de codru plin de basme,
Să-ți spun povestea caldă a sufletului meu,
Aproape de isvorul cu jocuri de fantasme
Mărturisirea-mi toată, și-aș fi șoptit mereu.

Ființă ce nu este, născută din gândire,
Di mlăștinoasa lume, voit-am să te rup,
Plămânul meu bolnav voia să te respire,
Dar te-am dorit zadarnic, fiind-că tu n'ai trup.

Ești floare împletită din inimă și minte!
Și te-am căutat ascunsă prin câmpurile verzi.
Dar astăzi, tu n'ai vieață, aducere aminte
Ce-mi turburi pacea minții și ca un fum te pierzi.

Nu te cunoaște vieața, căci te-am ascuns deoparte,
Și vraja ta o simt când nu zăresc pământ.
Cu ochiu ce nu 'nțelege, eu te căutam departe,
Dar tu trăești în suflet și 'n gânduri te frământ.

Te-am așteptat zadarnic în codrul plin de basme,
Tu n'ai venit acolo și nici puteai să vii.
Tu ești din altă lume, din lumea fără spasme
Din sufletul ce moare și pleacă dintre vii.

Traian P. Orlof

Aviz

Cu același ajutor de Sus — și același sprijin de jos putem din nou apărea, deși târziu pentru nevoința deschiderii târzii a anului școlar.

Mulțumirile noastre călduroase părinților, cari au înțeles să pună în mâna copiilor lor, revista lor, ruptă din sufletul lor. Mulțumirile noastre aceluiasi om al școlii și promovator a tot ce e spre binele celor a căror creștere și îngrijire spre binele lor și al neamului, e marea lui grije și preocupare ce-l cinsteste, d-lui director Vasile Micc. Faptul de-a fi înălțat, prin truda și grija lui conștientă, liceul Loga, pe lângă toată greutatea vremilor și împrejurărilor, licțu de model făcându-l și situându-l în aprecierea tuturor iubitorilor de neam și copii, îl cinstesc mai mult decât cuvintele întotdeauna neputincioase în fața meritului real.

Aparem, cât putem, bogat și onorabil, deși vremurile ne depășesc prevederile, oricât de cuminți ni s'au părut. Am scumpit abonamentul revistei numai cu 30%, grijului ca truda noastră să nu poată fi socotită „bună afacere“ decât pentru cei a căroră este: copiii; dar după stabilirea abonamentului, chiar după încasarea lui, hârtia s'a scumpit *cu peste 100%* iar *tiparul cu peste 200%* așa că abonamentul nostru (800 lei) a rămas mult înapoia posibilităților de apariție normală.

Mulțumită omului înțelegător, care este tipograful d-l Matheiu, apreciind bunăvoința noastră la valoarea puținței, putem apărea și dălnui, oricât de greu, chiar mai redus la pagini până la capăt; tot înainte, tot mai aproape de

Țara Visurilor Noastre.

.....

Lucrări pentru Nr. 1 și 2, 1945, se vor trimite pe adresa: Țara Visurilor Noastre, Timișoara III, Vadul Călugăreni Nr. 2 până la data de 1 Ianuarie 1945.

.....

Abonamentul pentru anul 1944—1945 1200 Lei

Pentru autorități 3000 Lei

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA :

Prof. Augustin Cosma, Timișoara III, strada Vadul Călugăreni nr. 2

BCU Cluj / Central University Library Cluj